II. évfolyam. Arad, 1887. Augusztushó 25. Csütörtök. 230-dik szám

Szerkesztőség:
Kazinczy-utcza 1. szám, földszint, balra.

Bérmentetlen leveleket csak ismert kéztől fogadunk el.
Kéziratokat vissza nem küldünk.

Kiadóhivatal:
Kazinczy-utcza 1. szám, földszint, balra.

Hirdetések díjszabás szerint.
Egyes szám **5** kr. ünnep- és vasárnap utáni szám **3** kr.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI és KÖZGAZDASÁGI NAPI LAP.

Megjelen hétfőn és ünnepek után is.

Előfizetési árak:

Helyben hazhoz hordva:

Egész évre	12 frt.
Fél évre	6 „
Negyed évre	3 frt.
Egy hóra	1 frt.

Vidékre postán küldve:

Egész évre	14 frt — kr.
Fél évre	7 frt — kr.
Negyed évre	3 frt 50 kr.
Egy hóra	1 frt 20 kr.

Hirdetések helyben fizetendők.

Az orosz sympatháik Francziaországban.

Arad, augustus 24.

Azt irja Lamartine az 1848-diki franczia forradalomról megjelent könyvében, hogy a forradalmak kétfélék; olyanok, melyek egy nemzet megifjodását, fejlődését jelzik, vagy olyanok, melyek decadentiát jelentenek. Az 1789-diki és 1848-diki franczia forradalmakat a megifjodást jelzők közé sorozza.

Azok is voltak azok nemcsak Francziaországra, hanem Európa más nemzeteire nézve is. A jelszó Francziaországból indult ki, s a népek harczot vivtak az elnyomatás és zsarnokság ellen.

De mi az, a mi a második császárság bukása óta történik Francziaországban? Őszintén megvalljuk, hogy nem vagyunk képesek a fejlődés további folyamatát észrevenni. A franczia nemzetnek nagy hibája volt, s 1870-diki borzasztó vereségének is szülő oka, hogy nem törődött a többi nemzetek életével és fejlődésével. Nem vette észre, hogy azok is haladnak, tanulnak, erősödnek, s készülnek arra minden módon, hogy a létért való küzdelemben el ne bukjanak.

Ma ugy áll a dolog, hogy Francziaország anyagilag is meg van támadva. A franczia kereskedelem és ipar szenved a verseny alatt, s ez a körülmény lényegesen gyöngiti a franczia nemzet ellentállási képességét.

Es ily körülmények között mégis mit tapasztalunk? Azt, hogy a francziák kezdik végkép eljátszani a művelt népek rokonszenvét. Avagy mit gondoljunk azokról a francziákról, a kik a boszu politika kedvéért készek az orosz despotismussal szövetkezni, s a liberalismus arczul csapásával dicsőitik azt a politikai irányt, melyet például egy Katkow képviselt.

Azt hiszik a francziák, hogy az orosszal való szégyenletes szövetség fogja őket győzelemre vezérelni a germán faj felett? Ezzel elkéstek. Arra, hogy a németekkel szemben megáljanak, már évtizedekkel ezelőtt kellett volna készülniök. Ma a németek hatalmát megtörni nem fogják, legkevésbé akkor, ha politikai erkölcstelenségük által mintegy kihivják minden müvelt nép ellenszenvét. Az orosszal való szövetség halála lehet a franczia nemzetnek.

A franczia-orosz szövetség támadó fellépése nem találná Németországot egyedül. Nagy tévedés lenne a francziáktól, ha talán abban a hitben ringatnák magukat, hogy számithatnak, ha egyébre nem, az osztrák-magyar monarchia semlegességére. A franczia-orosz szövetség bennünket testestől lelkestől Németország mellé állitana.

A Boulanger-izgalmak után vártuk, mert az utóbbi napokban volt rá alkalom, hogy az uj franczia miniszterelnök mond valami megnyugtatót ebben az irányban. De nincs egyéb a beszédében, mint a democratiával való kaczérkodás annak felemlitésével — a kereskedők bankettjén történt ez — hogy ő egy szatócsnak a fia.

Nagyon szép az a democratia, de nem fogja Francziaországot a maga erejéből megmenteni, ha politikusaiban hiányzik az a józanság, mely sulyos időkben egyedüli feltétele a haza — mentésnek.

Keservesen meg fogják még bánni a francziák a Katkow-komédiát, mely megdöbbentett mindenkit. Azok a sürgönyök, melyek Páris és Moszkva közt váltattak, s még három nappal ezelőtt is megujultak, a mi szemeinkben göröngyök voltak, melyek alá temettük azt a rokonszenvet, melylyel a franczia nemzet ügye iránt viseltettünk.

A kaposvári választás. Somogymegye központi választmányának azon határozatát, a melylyel a kaposvári választás jegyzőkönyvét kiigazitotta, a belügyminiszterium megsemmisitette. Az erre vonatkozó végzés igy hangzik: „A mi a közp. választmánynak a Körmendy Sándor által a kaposvári választás ellen junius 30-án benyujtott panasz folyamodvány tárgyában tett és a szintén junius 28-ki gyülésről vezetett jegyzőkönyvben 3—6. számig foglalt intézkedéseit illeti, ezekre nézve ki kell jelentenem, hogy a központi választmány az által, hogy a szóban forgó panasz folyamodvány következtében a kaposvári választásról vezetett választási és szavazási jegyzőkönyvek és szavazási lajstromok adatainak megbirálásába bocsátkozott, törvényileg megszabott hatáskörét tullépte, mert az idézett 1874. XXXIII. t.-cz. 88-ik §-ához képest a központi választmánynak ezen jegyzőkönyvek és lajstromok adatainak megbirálása körül semminemü ingerentiája nincs és törvényadta joga ezek körül csak odáig terjed, hogy a választási elnökök részéről a kérdéses jegyzőkönyvekből és lajstromokból hozzá beküldött egyik példányt a törvényhatóság (vagy város) levéltárába helyezi el, másikát pedig a belügyminiszternek küldi meg; s mert továbbá azon kérdés felett, érvényesek-e a kérdéses adatok vagy nem, sem a központi választmány, sem a belügyminiszter nem határoz, hanem a hiv. törvény 89. szakasza értelmében a képviselőház (annak igazoló választmánya)] dönt. Ugyanezen indokoknál fogva és törvényesség szempontjából a központi választmánynak egyidejüleg hozott ama határozatát, melynél fogva kimondotta, hogy a szavazatszedő küldöttségi jegyzőkönyvben foglalt szavazási adatok ezen küldöttség szavazási lajstromának tartalmával meg nem egyeznek és ennélfogva gróf Széchenyi Pál ellenében Körmendy Sándornak van 28 szavazattöbbsége, végre, hogy ezen küldöttség szavazási lajstromában a helyesen kitüntetett végeredmény kijavittatott oly számeredményre, mely a tartalomnak meg nem felel, mint hatáskörén tulterjedőleg illetéktelenül hozott határozatát, ezennel feloldom és hatályon kivül helyezem. Budapest, 1887. évi julius hó 16-án, Orczy, s. k.

Városi közügyek.

Arad város közigazgatási bizottságának rendes havi ülése.

— augustus 24.

Arad város közigazgatási bizottsága ma délután 4 órakor tartotta meg rendes havi ülését a városháza tanácstermében.

Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt jelen voltak az ülésen Institorisz Kálmán főjegyző, Darányi János dr. főorvos, Urbányi Béla árvaszéki ülnök, Parecz György kir. ügyész, Varjassy Arpád kir. tanfelügyelő, Marschall Lajos dr. közgazdasági előadó, Embey Iván, h. adófelügyelő, Perger János főügyész, Pálffy József kir. főmérnök, Rozsnyai Mátyás, Schuszter Illés, Varjassy József, Grünwald Ferencz bizottsági tagok.

Salacz polgármester megnyitván az ülést mindenekelőtt felolvastatott és tudomásul vétetett a polgármester havi jelentése, melyet annak idején egész terjedelmében közöltünk lapunkban.

Varjassy Arpád kir. tanfelügyelő jelenti, hogy a vallás és közoktatásügyi miniszter az aradi állami felsőbb leányiskolához a leköszönt Fiedler Etelka helyére tanitónőül ideiglenesen Steinitzer Jennyt nevezte ki.

Embey Iván helyettes adófelügyelő előadja, hogy julius havában állami adóban befolyt 40270 frt, hadmentességi dijban 427 frt, a befizetesi eredmény az előző hóéhoz képest az állami adónál 9000, a hadmentességi dijnál 113 frttal kedvezőtlenebb.

Darányi János dr. olvasta fel ezután a közegészség állapotáról szóló jelentését, melyet szintén egész terjedelmében közöltünk lapunkban.

Parecz György kir. ügyész jelenti, hogy az elmult hóban a központi fogházban letartóztatva volt 96 egyén, kik közül jogérvényesen elitélt 56, felebbezés alatt áll 21, vizsgálati fogoly 19. Munkával foglalkozott 57 rab, és pedig házi iparral 27, mint házi munkás 30.

Urbányi Béla árvaszéki ülnök jelentéséből kiemeljük, hogy junius havában hátralékban volt 20 darab, julius havában befolyt 259, ebből elintéztetett 263, elintézés alatt áll 16. Gyámság alatt állott 2997, gondnokság alatt 36, vagyontalan árva volt 1437. Pénztári készlet a hó végén 22,145 forint 14 krajczár.

Pálffy József kir. főmérnök jelenti, hogy az államutakon a szállitás szünetelt, a törvényhatósági utakon pedig a rendes utfenntartási munkálatok végeztettek. Az utak állapota kielégitő.

A Széchy Akos polgári iskolai tanár és Marinkovits Péter községi tanitó véglegesitéséről szóló tanfelügyelői jelentés tudomásul vétetett.

Varjassy Arpád tanfelügyelő jelentést tesz a polgári leányiskola ügyéről, melyet annak idejen ismertettünk lapunkban. Az iskolaszék ugyanis azt határozta el, hogy a városi leányiskola ötödik és hatodik osztálya a polgári leányiskola első és második osztályává alakittassék át. A tanfelügyelő az iskolaszék határozatát az uj tanév közelsége miatt hatályon kivül helyeztetni kéri, s azt inditványozza, hogy a bizottság irjon át az iskolaszék elnökéhez az iránt, hogy a városi leányiskola egyik paralell osztályának fenntartása mellett állitassék fel a polgári leányiskola első és második osztálya, melynek folytatását képezné az állami felsőbb leányiskola első és második, mint a polgári leányiskola harmadik és negyedik osztálya.

Institorisz Kálmán az iskolaszék határozatát fogadja el. Meg lett szüntetve a fiu iskola 5-ik és 6-odik osztálya is, és a kapocs a polgári iskolához éppen nem szakadt meg. De hisz igy is megmaradna a leányiskola egyik ötödik és hatodik osztálya.

Varjassy Arpád szeretné azt a miniszteri engedélyt látni, melynek alapján a fiu iskola 5-dik és 6-odik osztálya megszüntetve lett. Ujólag inditványa mellet emel szót.

Varjassy József kérdi, hogy mi történik az 5-ik és 6-ik osztály megszüntetése esetén azokkal, kik az ötödik osztályból kikerülve hatodik osztályra már nem találnak? E visszás helyzet kikerülése végett legalább még egy évig fenn kellene tartani, különben is a törvényhatóság első kötelessége az elemi iskolát fentartani. Csatlakozik a tanfelügyelő javaslatához.

Institorisz Kálmán még azt hangsulyozza, hogy az 5-dik és 6-dik osztály egyrészt és a polgári leányiskola első és második osztálya között másrészt vajmi kevés eltérés volna.

Salacz polgármester is azt hiszi, hogy az ötödik és hatodik osztályra szükség van annál is inkább, mert tananyaga sem összhangzó a polgári leányiskoláéval. A ki az első és második polgári osztályba jut, nem tanulja a magyar történelmet, magasabb számtant, physicát, chemiát, mig az ötödik és hatodik osztályban ezt is elsajátitja. Elfogadja a tanfelügyelő inditványát.

A bizottság a kérdést szavazás utján döntvén el, egyhangulag a tanfelügyelő inditványát fogadta el.

Embey Iván h. adófelügyelő a kereskedelmi és iparkamara egy átirata alapján véleményes jelentést tesz az uj házak adómentességének meghosszabitása tárgyában, inditványozza, hogy a közigazgatási bizottság irjon fel a pénzügyminiszterhez az iránt, hogy a kétemeletes s ennél magasabb uj házak adómentessége 20, az egyemeleteské vagy földszinteské 18 évre meghosszabbitassék s a már egy izben beépitett telekre épült épületeké pedig 15 évre,

Institórisz Kálmán ezt oda módositja, hogy az emeleteské egyáltalában s igy az egyemeletes házak adómentessége is 20 évre hosszabbittassék meg.

A bizottság a javaslatot Institorisz Kálmán módositásával fogadta el.

Olvastatott a polgármester jelentése az Arad területén talált phylloxerás kerületekre s a phylloxera bizottságnak ez ügyben tett intézkedésére vonatkozólag.

A jelentés tudomásul vétetvén, olvastatott a belügyminiszter rendelete a községi és

Az „ARADI KÖZLÖNY" tárczája.

(Augusztus 25.)

Egy idegen a városban.

— Eredeti regény egy kötetben. —

[29. Folyt.] (Minden jog fenntartva.)

Irta: **Törös Tivadar.**

XXII.

A háló összébb huzódik.

A főkapitány nem tudta mire vélni e jelenetet. Derseihez fordult s azt hive, hogy még a betegség megmaradt gyöngesége miatt tántorodott meg, részvéttel kérdé:

— Rosszul érzi magát?

— Oh nem. Köszönöm. Egy kis izgatottság. Most már elmult!

Nyikuláj nagy erőfeszitést fejtett ki a Bundás visszatartásában és a midőn látta, hogy Dersei nem szól semmit arra a nagy felfedezésre, hogy itt van Zomora, a régi hires gyilkos, a ki a fegyházi szökést is elősegitette, — ujra odafordult és szinte dühösen mondta Derseinek:

— De kapitány ur, kérem, tessék ide nézni! Ez a Zomora: Az isten ugy segitsen, a hogy igazat mondok!

— Mit beszél ez az ember? — kérdé egészen elkomolyodva a főkapitány.

— Nagyon komoly, főbenjáró dolog ez. Itt az udvaron nem végezhetünk. Talán kapunk egy alkalmas szobát, — felelte Dersei.

— A hogy tetszik, — szólt meglehetős egykedvesüggel a főkapitány. Ezután Mártonhoz fordult.

— Nyittasson nekünk egy alkalmas szobát, a hol tintát és papirt is kapunk!

— Azonnal szolgálok! — mormogta Márton és az udvari szobák felé indult, csak nem futva.

— Megálljon! — kiáltott reá Dersei, — önnek ettől a perczttől kezdve csak ugy lehet valahová menni, ha megengedem!

Márton visszafordult és megállott. Nyikuláj mint egy hü eb, elébe került s minden mozdulatára figyelt a Bundással együtt. Nem volt menekvés.

— De mi akar ez lenni? — kérdezte nem kis boszusággal a mit sem sejtő főkapitány. — Tudja ön hogy ki ez az ur?

— Tudom. A Dengelegi ügyvéd ur jószágfelügyelője! — felelte erélyesen Dersei.

— Es mégis letartóztatja?

— A leghatározottabban! — Bocsánatából főkapitány ur, mehetünk a szobába. — Vezessen! — szólt Mártonhoz. — Jöhetnek! — kiáltá a rendőrökhöz és az egész karaván bevonult egy tágas udvari szobába, mely egy nagy irodát képezett teljes berendezéssel. A főkapitány az iróasztal mellett foglalt helyet, Dersei állva maradt. Nyikuláj, Bundás és a rendőrök az ajtó előtt képeztek egy érdekes csoportozatot.

— Megengedi főkapitány ur, hogy egy párt kérdést intézzek ehhez az urhoz?

— Tessék, — volt a válasz.

— Hogy hivják önt? — kérdé Dersei szigoruan Zomorától.

— Hajnal Márton, — felelt ez minden izében reszketve.

— Első szava is hazugság! — rivalt reá Dersei. Ön Zomora Márton, gyilkosságért ült a sz—i fegyintézetben, s onnan nyolcz évvel ezelőtt megszöktetett egy hires szédelgőt. A vele egy szobában volt fegyenczet pedig megölte. Igy van-e?

— Ki kérem magamnak az efféle bolondságokat, — szólt szemtelenül hadonászva Márton. — Aztán előbb tessék megmondani, hogy kivel van dolgom és mi jogon faggat engem az ur. Nem ismerem!

— Nem ugy-e? De azzal eléggé tisztában volt, hogy egy ilyen gazemberre nézve hasznos lesz, ha engem egyidőre eltesznek az utból, s a fejérvölgyi indonáz csendes, néptelen peronja éppen alkalmas volt arra, hogy félholtra ütve, ide hurczoljanak ebbe a kastélyba, s hetekre csukjanak el egy jégverembe! Tagadja ezt is!

— Most már elég! igyekezett Márton még egy kisérlettel szabadulni kellemetlen helyzetéből, — addig is a mig Dengelegi nagyságos ur intézkedni fog a kastélyán ejtett szégyenért, tessék innét azonnal kitakarodni!

— Kötözzétek meg! — orditá magán kivül Dersei a rendőrökhez.

— Kérem, kérem! — szólt közbe izgatottan felugorva a főkapitány.

— Bocsánatot kérek, — ellenkezett kissé nyugodtabb hangon Dersei, — nekem hivatalos küldetésem van ez ember ellen. Mindent a saját felelősségemre veszek. — Kötözzétek meg!

A rendőrök hátra kötötték a Márton kezeit, miközben az dühében fogait csikorgatta.

— Most már kellőleg biztositva vagyunk! — jegyzé meg Dersei, — beszélgessünk tovább!

A főkapitány, látva Dersei határozott fellépését, — csodálkozva bár, — hinni kezdett a dolog komolyságában. Ennyit azonban mégis megjegyzett:

— Gondolt colléga ur, a sulyos felelősségre a mivel ez jáczhat?

— Teljesen tisztában áll előttem!

Am jó, de kijelentem, hogy én mosom kezeimet!

— A hogy tetszik főkapitány ur! — Most pedig — fordult Mártonhoz, — mondja meg ön, miért akarta ezt a jó embert meggátolni azon este abban, hogy engem a jégveremből kiszabaditson?

— Azt se tudom, hogy van valaki ott elzárva! — dühösködött Márton.

— Nem? Ez is jól van. Fog ön majd őszintébb is lenni. De hát ha nem állott érdekében, hogy engem ott éhhalálra gyötörjön, miért lőtt minden felszólitás nélkül erre az emberre? — s Dersei a fejét rázó Nyikulájra mutatott.

— Azt a lövést nem én tettem.

— Tehát nem volt egyedül?

— Nem. Az udvarmester lőtt a levegőbe, ijesztésül.

— Es miért nem sietett az udvarmester az ön segitségére, ha ő is ott volt?

— Eh, hagyjon nekem békét! Majd lesz gondom, hogy számoljunk!

— Miféle kötés az a nyakán? — folytatta Dersei a vallatást, reá nem ügyelve a fenyegetésekre.

Márton, az az hogy Zomora a volt fegyencz hallgatott. A Bundás a mint látta, hogy Zomora a nyakához kap, egyet morgott dühében. Alkalmasint szerette volna ujra kezdeni a torkolászást.

— Látja, — szólt mély gunnyal Dersei, — ennek az állatnak jobb emlékező tehetsége van. Emlékszik, hogy ő torkolászta meg azt a kötélre való nyakat, mikor ön a gazdájára lőtt a pisztolylyal. — Nincs semmi megjegyzése? Feleljen utoljára!

— Értesitsék a nagyságos Dengelegi urat erről a merényletről! — sziszegte Zomora.

— Az is meg lesz! Addig azonban ön magunkra fog hagyni, a kisérettel együtt természetesen! — Vigyétek az udvarra és várjatok reánk! — parancsolá a rendőröknek Dersei. — Nyikuláj, vezesd el a Bundást! Hadd ismerkedjék meg a jószágfelügyelő ur inaival, ha futni akar.

Zomorát kivezették.

— Es most, főkapitány ur, — kezdé bizonyos ünnepélyes hangon Dersei, — igéretemhez képest szolgálok a leleplezéssel!

— Nagyon kiváncsi vagyok, — szólt komoran a főkapitány.

Minden aggodalmát eloszlatom. Megbizatásom a következőkre terjed ki.

Es itt Dersei a legapróbb részletekig előadta azt az ügyet, melyet az öreg, elhalt kapitánytól kapott örökbe. Az országos hirü sikkasztást, melynél a pénz nem került meg soha és csupán a sikkasztó ülte meg a két fegyintézetet, ki aztán az utóbbiból meg is szökött. Ezt a szökevényt keresi ő; ezt szöktette meg Zomora, a ki azóta el is tünt a vidékről és a kire reá ismert most Nyikuláj.

Ezután Dersei elmondta a leggyanusabb körülményt a papirzacskóban talált pár sor irással, mely a Várnay ügyvéd nevét rejtette, egybevetette az ő ellene a vasuti perronon történt merénylettel és a mikor felhivta a főkapitány figyelmét arra, hogy őt, Derseit a Dengelegi jégvermében tartották fogva, egész ünnepélyesen kijelentette, hogy az évek óta üldözött rabszökevény, az egykori hirhedt sikkasztó, nem lehet más, mint Dengelegi.

A főkapitány csaknem beleszédült e rettenetes szavak jelentőségébe. Hirtelen szólni se tudott és izgatottan törülgette verejtékező arczát.

— Számithatok a főkapitány ur erélyes támogatására?

— Lehetetlen, — mondá alig hallhatólag a felszólitott.

— Hiszen ennél tisztább nyomra rendőr még nem akadt! — biztatá őt Dersei.

— Lehetetlen kedves barátom, — ismétlé a főkapitány. Önnek fogalma sincs arról, hogy milyen rettenetes dolgot kiván tőlem. Megköveznének talán a városon, ha én nyiltan vizsgálatot inditnék Dengelegi ellen, vagy plane ha letartóztatnám, rögtön felfüggesztenének állásomtól. Dengelegi egy olyan csodálatos befolyásu ember, hogy keze nagyon messze elér. Ön is megbánhatja e nagy tévedést. Mert hogy téved, arról megvagyok győződve. — Őszintén ajánlom is önnek, kedves barátom, hogy hagyjon fel az egész dologgal és térjen haza ebből a kezdődő veszedelemből a melybe érthető fiatalos ambitiója hajtotta. — Az ön rabszökevénye nagyon messze lehet Fejérvölgytől. Tul a tengeren...

— De itt van! kiáltott fel a mély meggyőződés hangján Dersei. — Utoljára kérdem a főkapitány urat, hajlandó Dengelegit letartóztatni?

— Soha! Szörnyüség még gondolni is erre!

— Akkor sem, ha szavamat adom reá, hogy három nap mulva itt lesz az az elfogott fegyőr, a ki a szöktetésben részt vett és bizonyosan felismeri és reá vall, hogy őtet, Dengelegit szöktette meg a sz-i fegyintezetből.

— Nem tehetem, kedves barátom! — bizonykodott a másik. — Családos ember vagyok, az állásom a kenyerem! Nem tehetem!

— Akkor kérem, méltóztassék az egész jelentésemet meg nem történtnek tekinteni. A hivataloz titok szigoru megtartása mellett mondhattam el, ez természetes. Elvárom, hogy egy szóval sem árulja el a történteket, én pedig igérem, hogy sehol sem teszek jelentést arról, hogy ön tartózkodott sulyos kötelességét teljesiteni. Erre nézve itt a kezem és a szavam!

A főkapitány melegen szoritott kezet az e perczttől kezdve magasan felette álló Derseivel és a legszigorubb titoktartást igért.

— Köszönöm, — végzé Dersei, — most pedig méltóztassék beszólitani a rendőröket és Zomorát. A másik perczben ujra ott állottak valamennyien a szobában. Az összekötözött Zomora, a rendőrök és Nyikuláj a Bundással.

Dersei odalépett Zomorához, kioldotta kötelékeit s a következő szavakat intézte hozzá:

— Tisztelt uram: Egy buzgó rendőr igen könnyen tévedhet. En is igy jártam s azért öntől ünnepélyesen bocsánatot kérek; On szabad és mától fogva én vagyok a legnagyobb tisztelője! — Nyujtsa kezét uram, ha megbocsájthat!

Zomora azt hitte, hogy álmodik, s örömében azt sem tudva mit tesz, mohón szoritott kezet Derseivel, ki szivélyes bucsuzás után, a rendőrökkel, Nyikulájjal és a főkapitánynyal kocsira ült és a városba hajtatták.

A hogy Dersei a lakására ért, rögtön két hosszu sürgöny fogalmazásához fogott s a hogy készen volt azokkal, ő maga adta fel a távirdahivatalban.

Az egyik a budapesti államrendőrségnek, a másik pedig a dorosi főkapitányságnak volt czimezve.

A szegény Nyikulájt a történtekre akkora elkeseredés fogta el, hogy a mit életében nem tett, holt részegre itta le magát a szálloda istállójában. A Bundás pedig akkorákat vakkantott gazdája mellett, hogy azon éjjel a szállodában senki sem tudott aludni.

(Folytatása következik.)

gyámpénztárak megvizsgálása tárgyában, mely szintén tudomásul vétetett.

Több jelentéktelen folyó ügy letárgyalása után az ülés véget ért.

Magyarország politikai felosztása és népesedési mozgalma.

— 1885-ben. —

Budapest, augusztus 23.

Ma jelent meg a magyar statisticai évkönyv tizenötödik folyamának első füzete, mely az ország 1885. évi politikai felosztásáról és népesedési mozgalmáról ad számot. E szerint Magyarország 63 vármegyéjében 279,750 négyszögkilométernyi területen volt 25 törvényhatósági joggal felruházott s 114 rendezett tanácsu város, 1878 nagy- s 10,793 kisközség s 7549 puszta, telep és major s Fiume város területe 19.57 négyszögkilométer, Horvát-Szlavonország nyolcz megyéjében 42,533 négyszögkilométer területen 20 törvényhatósági joggal felruházott s 1 rendezett tanácsu város, 48 nagy- és 4520 kisközség. Az ország összes 322,302 nézyszögkilométernyi területén lakik 16.570,146 ember, kikből esik a tulajdonképeni Magyarországra 14.522,149, Fiuméra 22,001, Horvát - Szlavonországra 2.025,996.

A népesedési mozgalom főbb adatai im ezek: Házasság köttetett 1885. folyamán Magyarországban 142,366 (1884-ben 144,416, 1883-ban 145,004, 1882-ben 141944 1881-ben 137,025); Fiumében 285, Horvát-Szlavonországban 22,517, vagyis egy-egy házasság esett Magyarországon 101, Fiumében 76, Horvát-Szlavonországban 88 lélekre. A magyarországi vármegyék közül legkedvezőbbek a házassági arányszámok: Szabolcs 1:93, Arad 1:87, Zemplén 1:88, Trencsén 1:90 aránynyal. Legkedvezőtlenebbek viszont: Mosonyban, hol 133, Sopronban és Szebenben, a hol 121, Fogarasban, a hol 120, Háromszékben, a hol 119, Vasban, a hol 118, N.-Küküllőben, a hol 117, Brassóban, a hol 116, Hunyadban és Torda-Aranyosban, a hol 115 lélekre esik egy-egy házasság. A szoros értelemben vett Magyarország területén összesen 107,655 házasság bomlott fel, még pedig 106,688 halál s 967 elválás következtében. A legtöbb házasság történt november hóban (29,472) és januárban (24,584), a legkevesebb márczius hóban (3290) és deczemberben (3078).

A születéseket illető főbb adatok ezek: született Magyarországon 335,893 fiu és 319,218 leány, összesen 655,111, Fiumében 601 fiu és 580 leány, összesen 1181, Horvát-Szlavonországban 48,264 fiu és 45,644 leány, összesen 93,908; az élveszülöttek közt volt törvényes ágyból 347,252 fiu és 330,715 leány, összesen 677,967, nem törvényes ágyból 30,157 fiu és 38,986 leány, összesen 69,143; a halvaszülöttek közt törvényes ágyból volt 11,203, nem törvényes agyból 1887. A születések száma az egyes hónapok szerint sokkal kisebb eltérést mutat, mint az esküvőké: a legkedvezőbb hónapok márcz. 67,386 s január 66,281 születéssel, a legkedvezőtlenebbek junius 59,641 s decz. 59,064 születéssel. A születések száma elég nagy, mert országos átlag szerint esik minden 22 lélekre egy-egy születés. A születések és házasságok száma különben egyes vidékek szerint meglehetősen korrespondeál egymásnak. Így a legkedvezőbb viszonyokat tüntetik fel: Csanád, Szabolcs és Fiume, a hol 18, Arad Heves és Torontál, a hol 19, Bács-Bodrog, Békés, Bereg, Bihar, Jász-Nagykun-Szolnok, Máramaros, Pest-Pilis-Solt-Kiskun és Udvarhelymegye, a hol 20 lélekre esik egy születés. Legkisebbek az arányszámok Árvában és Nagy-Küküllőben, a hol 1 : 27, Baranyában, Besztercze Naszódban, Hunyadban, Krassó-Szörényben és Szebenben, a hol 1 : 26, továbbá Brassóban, Fogarasban, Gömörben, Háromszékben és Hontban, a hol 1 : 25 a születések és lélekszám közti arány.

A halálesetek száma Magyarországban, 478.438, Fiumében 98, Horvá-Slavonországban 60,586, összesen 535,740, a miből 280,847 vagyis 52·42% az öt éven aluli gyermekekre esik. 1000 lakosra jut Magyarországon 33, Fiumében 42, Horvátországon 30 halálozás. A halandósági viszonyok legkedvezőbbek: Nagy-Küküllőben, a hol 24, Besztercze-Naszódban, Fogarasban, Szebenben és Vasban, a hol 26, Szolnok-Dobokában, a hol 27, Brassóban, Krassó-Szörényben, Maros-Tordában, a hol 28, Bács-Bodrogban, Háromszékben, Hontban, Hunyadban, Kolozsban és Tolnában, a hol 29 halálozás jut minden ezer lakosra. Legrosszabbak ellenben az állapotok: Borsodban, a hol 43, Hevesben, a hol 42, Aradban, Biharban, Szepesben és Zólyomban, a hol 40, Szabolcsban, Trencsénben és Ugocsában, a hol 39, Beregben, a hol 38, Csanádban, Esztergomban és Liptóban, a hol 37 pro mille a halálozások arányszáma. Általánosságban elmondhatni ,hogy a nagyobb születési arányszámokkal szemben nagyobb halálozási arányszámok is állanak s a népesség aránylagos gyarapodása nem azokon a vidékeken volt legerősebb, a hol a születések száma legkedvezőbben viszonylik a lakosság számához.

A népesség szaporodása legnagyobb volt: Bács-Bodrogban 2.08, Békésben 1.65, Csanádban 1.96, Csongrádban 1.60, Kolozsban 1.72, Máramarosban 1.79, Torontálban 1.79 százalék születési többlettel; legkisebb volt ellenben a szaporodás: Baranyában, a hol 0.78, Borsodban, a hol 0.26, Gömörben, a hol 0.79, Liptóban, a hol 0.24 s Zólyomban, a hol 0.45 volt csak a születési többlet. Apadt a népesség N.-Várad városában 107, Komárom városában 26, Pozsony városában 142, Temesvár városában 157 lakossal. A városok általában mind sokkal szerényebb gyarapodást tüntetnek fel s az országos 1.31 százalék átlagot csupán Szabadka, H.-M.-Vásárhely és Kecskemét, tehát az alföldi, kevésbbé városias fejlettségü s inkább földmiveléssel foglalkozó törvényhatóságok érik el. Nyilvánvaló czáfolata ez annak a sajtóban többször hangoztatott állitásnak, hogy napjaink kedveznek a városok kifejlődésének. Az ország egész 1885. évi születési többlete különben 314,460, a mi — mint már emlitettük, — 1.31 százaléknak felel meg.

KÜLFÖLD.

A hatalmak közös fellépése a bolgár ügyben. A „Nat. Ztg." párisi jelentése szerint a bolgár kérdésben a hatalmak legközelebb közösen lépnek fel. A berlini politikai körökben azonban nem hiszik, hogy a helyzet már annyira tisztázott volna hogy a közös lépés időszerü lenne. A hatalmak Oroszországtól várják a kezdeményezést, és a további javaslatokat. Az orosz kormány azonban még hallgat. — A berlini tőzsdén az a hir keringett, hogy még ez évben Oroszország nagyobb kölcsönt vesz fel a párisi piaczon.

Ferdinánd fejedelem Sophiában. Sophiából jelentik 23-diki keltel: Coburg Ferdinánd tegnap délután 5 órakor Sophia közelébe ért. A várostól 12 kilométernyi távolságban megállapodott és pihenőt tartott. A miniszterek és a katonai parancsnokok idáig jöttek a herczeg ele, kinek kiséretehez két szakasz disz-lovas-század csatlakozott. A Bécsből e czélra küldött diszkocsi is itt várta a herczeget. A kocsi ele pompás lovak voltak fogva. A herczeg a számára felállitott sátorba vonult, a hol szolgálati egyenruháját diszruhával cserélte fel. Ezután hosszabb ideig beszélgetett a miniszterekkel és a katonai parancsnokokkal. Egy órai tartózkodás után hadsegédével a diszkocsira ült, s Sophiába hajtatott. Körülbelül a várostól négy kilométernyire megállapodtak. A herczeg leszállt a kocsiról s lóra kapott. Kiséretének tagjai szintén lóra ültek és sebes ügetéssel vágtattak a bolgár fővárosba. A fogadtatási ünnepélyességek a város előtt emelt hatalmas diadalivnél játszódtak le. A város érdemes polgárai, a lakosság előkelőbbjei itt gyülekeztek össze. A herczeget viharos éljenzéssel fogadták. A polgármester üdvözlő beszédére a fejedelem hosszasabban válaszolt. Beszédét 200 ágyulövés követte A herczeg köszönetet mondott a polgármesternek, mire ujra kitört az éljenzés zaja. Eközben a zenekar rázenditette a Maricza indulót, melynek lelkesitő hangjai mellett a herczeg folytatta utját. Kiséröi lovon követték, a községtanács tagjai, a küldöttségek és a különböző egyesületek képviselői pedig gyalog sereglettek utána. A herczeg a templomba ment, a hol jelen volt a hálaadó isteni tiszteleten. Ezután a palotába hajtatott, melynek homlokzata előtt a sophiai helyőrség elvonult.

Ferdinánd fejedelem a polgármester üdvözlő beszédére a következőket válaszolta: »Mélyen meg vagyok hatva a lelkes fogadtatástól és szerencsésnek érzem magamat, hogy körükben vagyok. A nép sürgető hivásának engedve, kötelességemnek tartottam, hogy az országban megjelenjek, és kezembe vegyem ez ország kormányát és véget vessek a válságnak, mely már egy év óta Bulgáriára nehezül. Fogadtatásom bizonyitja, hogy jól cselekedtem, midőn e lépésre magamat elhatároztam. Remélem, hogy engesztelékenység, törvénytisztelet és nemzetközi kötelezettségeinek teljesitése által, főleg pedig a magas porta jóakaratu közremüködésével és a suveren udvar iránti kötelességeinek loyalis szemmeltartása mellett sikerülni fog a válságos helyzetet megszüntetni, Bulgáriát ismét rendezett viszonyok közé juttatni és az ország javára a béke, a közrend és a jólét időszakát megteremteni. Fogadják ujabban is köszönetemet lelkes fogadtatásukért. Éljen Bolgárország!

A „Havas-ügynökség" jelentése szerint a herczeg az általa használt eme szavak" nemzetközi kötelességeink teljesitése" jelentősége iránt megkérdeztetve, azt válaszolá, hagy azok a megkezdett vasutak befejezésére, az államadósság rendezésére, a hűbéri kérdésre és a rustcsuk-várnai vasutvonal ügyére stb. vonatkoznak.

A székesegyház a hálaisteni tisztelet alkalmából fényesen fel lett disztve. Az isteni tiszteletnél számos pap segédkezett. A herczeg törzskara által körülvéve, a számára készitett trónon foglalt helyet. A hálaisteni tisztelet után Clement érsek elmondta, hogy a bolgár nemzet lelkesültséggel fogadja a herczeget mint fejedelmét, kinek fényes tulajdonságait ismeri és kinek trónjáért mindenkor kész leend vérét ontani. A herczeg kétségkivül szintén ismeri népének tulajdonságait, miután kezébe vette a nép sorsának intézését. A bolgár nép erényei között a háladatosság is helyet foglal és ezért a bolgár nép hálával van eltelve Oroszország iránt, melynek felszabaditását és lételét köszöni. Az érsek végül azon reménynek adott kifejezést, hogy a herczeg fel fogja ismerni, hogy miként kell a népet a háladatosság utján tovább vezérelnie. Ez esetben a herczeg bizonyos lehet, hogy a nép trónja köré fog csoportosulni és annak erős támaszát fogja képezni.

Ferdinánd ma délelőtt az itteni helyőrség tisztjeinek tisztelgését fogadta. A herczeg franczia nyelven tartott beszédében kiemelte a fegyelem és egyetértés fontosságát és hangsulyozta, hogy a fejedelem és a hadsereg közti teljes egyetértés képezi az állam jövőjének biztonságát.

Az a hir, hogy Artin effendi orosz biztos kiséretében jönne ide, igen kellemetlen benyomást gyakorolt. — A fejedelem délután a vidékről érkezett küldöttségeket fogadta. Clement metropolita beszédében az a rész, mely az Oroszországgal való kibékülésről szól, a katonatisztek köreiben elégületlenséget szült. Thielmann német ügyvivő azt az utasitást kapta, hogy mig a válság véget nem ér, Sophiából ne távozzék.

LEGUJABB POSTA.

— **Bulgária occupatiója.** Nelidov, a ki pénteken Berlinbe érkezett, meg van bizva, hogy a német kormánynyal tárgyalásokat kezdjen a bolgár kérdés legujabb pházisára vonatkozólag. Jó forrásból hire jár, hogy Németország hajlandó Bulgária ideiglenes orosz occupatióját megengedni oly feltétel mellett, hogy tartamát, ugy szintén az alkalmazandó csapatok számát előre megállapitsák.

Az orosz kormány Sakir basa közvetitésével azt ajánlotta a szultánnak, hogy határozza el magát Bulgária és Kelet-Rumélia vegyes occupatiójára; a megszállás oly formán történnék, hogy az orosz csapatok Bulgáriába, a törökök pedig Kelet-Ruméliába vonulnának be. E katonai actió befejezése után a porta biztosának Sophiába kellene mennie, hogy a bolgár kormányt ujra átalakitsa és a fejedelemség államjogi viszonyát a berlini szerződés által teremtett alapra visszavezesse. A porta a legh atározottabban ellenzi e javaslatokat, de azért a tárgyalásokat ez irányban folytatják. Orosz részről rajta vannak, hogy a szultánra egyenesen gyakoroljanak befolyást, minthogy a nagyvezér ez ügyben minden katonai actiót kárhoztat s egyátalán semmire sem akarja magát elhatározni, mielőtt nem érkezett be valamennyi hatalom válasza az utolsó török körjegyzékre.

TÁVIRATOK.

— **Schlauch püspök beiktatása.** —

Nagyvárad. aug. 22. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) Schlauch Lőrincz nagyvárai püspök beigtatása ma nagy fénynyel ment végbe. A kormány képviseletében Széchenyi Pál gróf kereskedelmi miniszter volt jelen. A püspök pompás diszfogaton érkezett a székesegyházhoz. A királyi kinevezési okmány, valamint a pápa megerősitő bullájának felolvasása után a püspök latin nyelven üdvözölte a káptalant, melynek nevében Nogáll czimzetes püspök válaszolt. Az ünnepély legjelentékenyebb momentumát az uj főpásztornak a néphez intézett ragyogó szónoklata képezte, a mely szónoklatra következett a nagy mise, s végül az áldás. — Délben diszebéd volt, melyen a püspök több áldomást mondott, a királyra, a pápára és a kormányra.

— **A porta ujabb nyilatkozata.** —

Konstantinápoly, augusztus 24. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) A Reuter-ügynökség jelentése szerint a porta táviratot intézett Coburg fejedelemhez, melyben rosszalja Bulgáriába menetelét, mielőtt a porta megválasztatását szentesitette és azt a hatalmak jóváhagyták volna.

— **Oroszországot a porta visszautasitja.** —

Konstantinápoly, augusztus 24. (Az »Aradi Közlöny« eredeti távirata.) Oroszország konstantinápolyi meghatalmazottja által, azt a kivánságát fejezte ki a porta előtt, hogy az Artin effendit teljhatalmu biztosul Sophiába küldje. A porta Oroszország e kivánságát tekintettel az aggályos következményekre, határozottan visszautasitotta.

NAPTÁR.

Augusztus 25. Csütörtök. Róm. cath. naptár: Lajos király. Prot. naptár: Lajos király. Görög orosz naptár (augusztus 13.) Maximus. Nap kél 5 óra 8 perczkor. Nap nyugszik 6 óra 55 perczkor.

HIREK.

Arad és Vidéke.

— **Kossuth Lajos** nagy hazánkfia névnapjának előestéjét több helyen ünnepelte tegnap este az aradi polgárság. Legtöbben jöttek össze „A vad emberhez" czimzett vendéglőben, melynek helyiségei egészen megteltek ünneplő közönséggel. Az első felköszöntöt Müller Károly ügyvéd mondotta, s beszéde a következő volt:

Mélyen tisztelt közönség!

Akit a gondviselés azért ád nemzetének hogy hazaszeretete és ténykedésével a nemzet korszakalkotója legyen, az ily kiváló egyén büszkeségévé válik nemzetének, lánglelke keresztül tör az egész nemzet testén és ténynyé varázsolja azt, mint századok küzdelme el nem ért!

A magyar nemzetnek is adott a gondviselés egy ily korszak alkotót, ki zászlajára irva a nemzet programjaként kiáltotta ki a szabadság, a testvériség és egyenlőség eszméjét, es ezen fellépésével ki ragadva a nemzetet lassu mozgásából, egyszerre ténynyé változtatta azt, mit a nemzet századokon át hőn ohajtott.

Hazánknak a gondviselés által ily fiaként Kossuth Lajos küldetett, ő a mi nemzeti függetlenségünk legnagyobb apostola.

Eljöttünk ide azért ma, hogy hazánk e nagy fiának név ünnepét megülve, kifejezzük hálánkat és szeretetünket, melyet iránta érezünk és a mely hála és szeretet teszi kötelességünkké, hogy évenként összegyülve megemlékezzünk Kossuth Lajos magasztos tetteiről, s érzelmeinknek kifejezést adva, hálánkat iranyában mint az egész nemzet büszkesége iránt rójjuk le.

De mikor ezen érzelmeinknek évről-évre kifejezést adunk, egyuttal zálogát is tesszük azon igéretnek, hogy az, a hit, a mit lánglelke belénk öntött az bennünk még ma is egész teljességében lakozik, azt nemes hitbizománynak tekintjük és nemcsak magunk érezzük meg, — hanem utódainknak is szent hagyományként adjuk át.

De eljöttünk még azért is, hogy itt egybegyülve a magyarok Istenéhez imát küldjünk fel, — hogy Kossuth Lajost nemzetünk nagy fiát, kit oly magasztos missióval küldött közzénk, nemzetünk javára meg sokaig tartsa meg. És engedje a Mindenható, hogy mit lánglelke és haza szeretete oly hőn óhajtott, visszatérve nemzetéhez a szabadság a testvériség és egyenlőséget megtestesülve még életben lássa meg.

Eltesse az Isten Kossuth Lajost!

Élénk és hosszas éljenzés kisérte e szavakat. Ezután Besze János méltatta hosszabban Kossuth Lajos nagy érdemeit, s kivánta, hogy megérje elve diadalát. Utánna Rozsnyay Mátyás felelt szép beszédben az előtte szóló pártpolitikai czélzásaira, kiemelvén azt, hogy mindnyájunk czélja a haza nagysága és boldogulása. Előttünk is az az eszmény lebeg, melyet Kossuth maga elé tüzött. Erre az eszmére és Kossuth Lajosra emeli poharát, mit ismét lelkes éljenzés követett. Lukácsy Miklós megemlékezett arról a beszédről, melyet Kossuth Lajos 1849-ben Aradon mondott a szabadságharcz utolsó napjaiban, s megilletődését fejezte ki azon rokonszenv felett, melyet Arad polgársága részéről akkor tapasztalt. Ez a rokonszenv ma is él irányában, mint ezt az este is bizonyitja. Adja Isten, hogy az a hazafias lelkesedés, mely Arad polgárait 1849 végén áthatotta, soha se haljon ki, s ezért emeli poharát Arad hazafias polgáraira. Murády János virágos szavakban azzal a kivánsággal élteti Kossuth Lajost, hogy viszontláthassa a haza földjét. Barabás Péter szintén lelkes szavakban éltette Kossuthot. Erre a dalárda énekelte a „Kossuth bucsuja" czimü dalt. Pálfy Ede némi apprehensióval szólott azokról, kik ma Kossuthot éltetik, de ezelőtt két hónappal másképp viselkedtek. Thoma Szilárd röviden élteti Kossuth Lajost. Müller Károly hangsulyozza, hogy Kossuth Lajos pártkülömbség nélkül a mienk, s ezt bizonyitja az is, hogy a polgárok pártkülömbség nélkül jelentek meg, kiket szivesen üdvözölt, mint a függetlenségi párt elnöke. Kivánja, hogy mikor majd nemzeti nagy czélokért kell küzdenünk, ne is legyen köztünk pártkülömbség. Legyenek pártok, de ha az urnától eljöttünk, legyünk mindnyájan ismét Arad polgárai és testvérek. Végül élteti a honvédegyletet és Arad polgárait. Müller szavai nagy lelkesedést keltettek. A szép ünnepélynek csak késő éjjel lett vége.

— **Fábián László** főispán Koritniczáról, hol nejével hosszabb idejü fürdői tartózkodáson volt, ma érkezik vissza Aradra.

— **Arad város iskolaszéke** ma délután 4 órakor tartja meg rendes havi ülését a városháza tanácstermében. Az érdekes tárgysorozatu ülésre e helyen is felhivjuk az iskolaszéki tagok figyelmét.

— **Degenfeld Schomburg Kristóf gróf** lovassági tábornok és a VII. hadtest parancsnoka tegnap este Aradra érkezett s csak ma délután utazik tovább Radna-Lippára. A hadtestparancsnok 29-én jó ismét vissza Aradra s ekkor két napon át fog időzni városunkban.

— **Honvédek fegyvergyakorlata.** A tartalékos honvédek már tegnapelőtt vonultak be Aradon a megtartandó fegyvergyakorlatokra. A 3—11 zászlóalj 27-ikén indul el a lugosi sátortáborba.

— **A védhimlőoltás.** Egy uj miniszteri rendelet értelmében az iskolába először beiratkozó gyermekek igazolni tartoznak azt, hogy a rendes módon be lettek oltva. Az erre vonatkozó bizonyitványt első sorban az az orvos adhatja ki a ki, s beoltást végezte, de kiadhatja és pedig hivatalos bizonyitó erővel, bármelyik városi kerületi orvos.

— **Az irodalmi és művészi estély jövedelme.** Az irók és művészek társasága által az aradi szinházban rendezett irodalmi és művészi estély összbevétele volt 579 frt 20 kr, melyből levonva a 221 frt 68 krt tevő költségeket, tiszta jövedelemül marad 357 fr. 52 kr, mely felerészben az aradi „Kölcsey Egyesület", felerészben pedig az „E M. K. E." javára fordittatik.

— **Polgári leányiskola Aradon.** A városi közigazgatási bizottság tegnapi ülésén megváltoztatta az iskolaszék azon határozatát, hogy az elemi leányiskola 5-ik és 6-ik osztályának megszüntetésével állittasék fel a polgári leányiskola, hanem kimondta hogy ez az 5 és 6-ik osztály fentartása mellett állitandó fel. E kérdéssel a városi iskolaszék már mai ülésén fog foglalkozni.

— **Magas katonai vendég.** Schönberger báró altábornagy hadosztályparancsnok e hó 28- án érkezik Aradra.

— **Hüvös napok** járnak egy idő óta s az ember már szinte megörül a kivillanó napsugárnak. Olykor már egész őszies eső szakad alá az ég csatornaiból, s a kilátások olyanok, hogy septemberrel már egészen bemegyünk az őszi fertályba.

— **Adományok.** A Gömöry-féle asztaltársaság a vértanu mausoleum-alap javára 5, s az árvaház alap javára szintén 5 frtot adományozott a polgármesteri hivatalban.

— **Esküvő.** Dratsay Lajos derék fiatal aradi kereskedő szeptember 12-én délután 6 órakor esküszik örök hűséget a temesvári ev. ref. templomban, Magori Ilka kisasszonynak, Magori Mihály, a „Temesvári Pannonia-gőzmalom" köztiszteletben álló tanácsosa kedves és müvelt lelkü leányának.

— **A harmadik állatorvosi állás.** Kovács Ignácz városi állatorvost Arad város törvényhatósága már régebben fegyelmi uton elmozditotta állásától. Az erről szóló végzés azonban mindeddig nem volt neki kézbesithető, miután tartózkodási helye ismeretlen volt, és igy az állást sem lehetett eddig betölteni. Most a belügyminiszter értesité a közigazgatási bizottságot, hogy a fegyelmi uton elmozditott tisztviselő állását a jelzett hiány daczára is betöltetni engedélyezi.

— **Arad város közigazgatási bizottsága** tegnap délután érdekes lefolyásu ülést tartott Salacz Gyula polgármester elnöklete alatt. Az ülésről lapunk más helyén részletes tudósitást közlünk.

— **Adatok gyüjtése a szeszadó reformhoz.** A magyar királyi pénzügyminiszter — mint erről lapunk olvasó közönségét annak idején már értesitettük is — az égetett szeszes folyadékok fogyasztási viszonyaira vonatkozó adatok összegyüjtését elrendelvén, illetékes helyről arról szerzünk tudomást, hogy a szükségos adatok összegyüjtésére Aradmegyére nézve s a temesvári pénsügyigazgatóság kebeléből a tisztviselők valamint az illető pénzügyőri biztosságok már kaptak megbizást. Ebből kifolyólag ugy látszik, hogy az adatok még az ezen év folyamán összegyüjtetni fognak, miből alaposan lehet következtetni arra, hogy a „szeszadó reformra vonatkozó törvényjavaslat" hovahamarább az országgyülés képviselőháza elé fog terjesztetni. Az adatok összegyüjtésével megbizott pénzügyi közegek a fogyasztási adatokra vonatkozó viszonyok pontos feljegyzése mellett a folyadékok kimerésével illetve eladásával foglalkozó egyének neveit fogják községenkint összeirni.

— **Ormós Zsigmond** Temesmegye főispánja mar visszatért olaszországi utjából. A főispán eleinte Salzburgban időzött, ahonnan Königssee látványát indult s ezután Insbruckon, Triesitési, Ivrán át az olasz föld felé vette utját. Ivános és tózkodási helye Milánó volt, mutókra, védnöke [illegible] utazó megtekintvén a felé[illegible] Hosszabb ideig tartott Velencze[illegible] szépsége nyolcz napon át bi[illegible] le őt. Velenczéből elutazván Gráz és Bécsen keresztül haza felé vette utját, miután még Gasteinban is töltött néhány napot épen akkor, mikor ott a fejedelmek találkozása megtörtént. A főispán a legjobb egészségben érkezett haza valamennyi tisztelőjének nagy örömére.

— **Kérelem a városi iskolaszékhez.** E czim alatt vettük s adjuk a következő megfigyelésre méltó felszólalást. A jövő tanév immár küszöbön áll s a tankötelés gyermekek szülőinek a rom. kath. vallásho nem tartozó nagy része ismét aggodalmasan tekint a megállapitandó tanórarend elé. Eme aggodalmukat igazolttá teszi azon körülmény, hogy a nem rom. kath. vallásu tankötelesek hittan órái az előbbeni tanévekben követett beosztás nyomán esetleg ujólag a heti szünnapokra fognának kitüzetni, a mely eljárás, ha netán a különböző felekezetbeli hittanoktatókra nézve időkimélés szempontjából czélszerünek mutatkoznék is, a tankötelesek s a szülőkre nézve a dolog épp megforditva áll; mert vagy szükségesek feltétlenül a heti szünnapok s törvényileg is előirva vannak a tanitói kar s a tankötelesek recreálasa, erőgyüjtés, terjedelmesebb tanleczkék megtanulása, hosszabb ismétlések keresztülvitele, irásbeli feladatok kidolgozása, vagy valljuk meg őszintén, a szegényebb sorsu tankötelesek kevesebb számu s igy folyton viselt ruhaneműinek s lábbelieinek kitatarozása czéljából s ez esetben a kérdéses szünnapok csonkitatlanul betartandók, vagy nem szükségesek, s az esetben nincs értelme annak, hogy a rom kat. gyermekek s szülőik miért részesüljenek kiváltságos kedvezményben akkor, a midőn a más felekezetűek e részben hátrányt szenvednek. A hittan csak oly köteles tantárgy mint a többi, s a nem rom. kath. felekezetűek e részbeni oktatásánál nem az lehet a mérvadó, hogy mennyi időt kimélhet meg magának az illető hittan oktató, hanem az, hogy mi az üdvös első sorban a tankötelesekre s másod sorban mi a hasznos és elkerülhetlenül szükséges a szülőkre nézve is? Mert — bocsánat — az sehogy sem szolgálhat sem javára, sem előnyére a tankötelesknek, ha azok a szünnapi egy órai hittanra a város különböző s esetleg távolabb fekvésü oskoláiból valamely előre kijelölt tanteremben hittan oktatásra összesz kell hogy gyüljenek, s e közben a számtalan utczákon való barangolásaikkal menet és jövet a szünidőből legalább is felnapot elveszitenek s mert nem tömegesen és valamelyik felnőttebb felügyelete alatt jönnek és mennek, tehát mintegy alkalmat kapnak barangolásra s egyébb hiábavaló időtöltésre; minélfogva egyéb leczkéik betanulása, feladataik kidolgozása, ruháik s lábbelieik kijavitásától elesnek, mely utóbbi körülmény aztán nem ritkán szolgál indokul arra nézve is, hogy e miatt a többi rendes tanórákat kénytelenek elmulasztani. Kétségtelen, hogy a hittanoktatásról az illető hitközségek tartoznak gondoskodni, de ezen körülmény még nem zárja ki az iskolaszék felügyeleti s tanóra beosztási jogát; mert a tankötelesek erkölcsi és szellemi fejlődésének ellenőrzője első sorban az iskolaszék, mely olykép segithet eme bajon, hogy a nem rom. cath. hitfelekezetűek hittanóráit is külön külön minden iskolára (habár nem is osztály szerint) nézve a többi rendes tanórák közé osztja be. Ennyit meltányosan elvárhatni a tek. iskolaszéktől; mert végtére is éppen azért, mivel a városi iskolák nem felekezetiek, egyenlő figyelmet és érdeklődést igényelhet mindenik felekezet a saját tankötelesei mint a többiei irányában. Reméljük is, hogy ezen bajt a tek.

iskolaszék már legközelebb orvosolni fogja. Kiváló tisztelettel Kovács Akos.

— **Az orsz. színésziskolában** a beiratkozások f. é. szept. 6-án, kedden, d. u. 3 órakor kezdődnek s három napon át minden délután 3—5-ig tartanak, s így szeptember 8-án, csütörtökön fejeztetnek be. A jelentkező növendékek felvételi vizsgálata szeptember 9-én, pénteken d. u. 3 órakor tartatik, ugyancsak a színésziskola helyiségében, kerepesi ut, nemz. szinház bérháza III. em. A felvételi kellékek: Szinpadias, csinos alak, tiszta kiejtésü csengő hang, s kifejlett testi alkotás mellett (melyről a felvételi vizsgálaton jelenlevő orvos ad véleményt) legalább 18 éves kor a férfiaknál, s betöltött 15 év a leányoknál, mi hiteles okirattal bizonyitandó. Szükséges továbbá annyi müveltség és iskolai képzettségről szóló bizonyitvány, mennyit a megjelölt korban minden müvelt ifjutól megvárhatni. Azok, kik nem szülőik vagy gyámjaik kiséretében jönnek, a szülők vagy gyámok irásbeli beleegyezését tartoznak magukkal hozni. A jelentkező növendékek csak törvényes családi nevükön iratbatják be magukat. Arra pedig előre is figyelmeztet az igazgatóság mindenkit, hogy a beiratasi- és fölvételi dij — 6 frt, — a beiratásnál azonnal lefizetendő, fölvétel esetén pedig az évi 30 frtnyi tandij első részlete — 10 frt, — melynek fizetése alól első éves növendék fel nem mentetik. Végül szükséges megjegyeznünk, hogy az operai szakra csak oly jelentkezőket veszünk fel, kik bizonyitványt mutatnak fel arról, hogy a magyar királyi zeneacademia magánének tanfolyamának harmadik osztályát elvégezték, vagy annyi készültséget mutatnak fel, mennyi ezen osztályokban megkivántatik, mely esetben a magyar királyi zeneacademiában magánvizsgálatot tehetnek s az ennek folytán nyert bizonyitvány alapján az orsz. színésziskola első operai osztályába vétethetnek fel. Budapesten, 1887. aug. 25. tisztelettel az igazgató nevében dr. Váradi Antal az orsz. színésziskola titkára.

— **Baleset.** Szojka János fiatal kereskedősegéd — id. Szojka János ismert aradi polgár fia — a napokban a pesti uti elemi fiiskola torna udvarán lévő poznák egyikéről fejével lefelé ereszkedett le, s e közben keze megcsuszván, leesett, s az egyik lábát bokában kificzamitotta. Szerencsére — a mi az adott körülmények között szinte értheteten — egyéb baja nem történt. Reméljük, hogy ez eset a torna udvar felügyeletével megbizott tanitó urnak intő példaul fog szolgálni, s a felügyelet nélkül való tornászást befogja tiltani.

— **Kinevezések.** Pap János erzsébetvárosi kir. adóhivatali ellenőr, III-od osztályu tárnokká, Hadnagy József nagyszebeni kir. adótiszt III ad osztályu ellenőrré a szászvárosi m. kir. adóhivatalhoz a magyar kir. pénzügyminiszter által kineveztettek.

— **Az evang. püspök körutja.** Szeberényi Gusztáv dr. evang. püspök — mint lapunknak irják — tegnapelőtt érkezett Becskerekre. A város nevében a határon Kresztics János főjegyző és polgármesteri helyettes egy szép üdvözlő beszéddel fogadta. Az impozans menet, mely több mint 30 kocsiból állott az evang. egyház templomához tartott. Ott az egyház nevében Vattay Miklós elnök, Jeszenszky lelkész es több egyházi tag fogadta a püspököt. Délután 2 órakor a Klein sörcsarnokában diszebéd volt, melyen mint egy 60-an vettek részt. Az első pohárköszöntőt a püspök mondta a király ő Felségére, Várady törvényszéki elnök a püspököt éltette. A banketten a szerb egyház Párics lelkész által volt képviselve, mig az izr. hitközséget Eisenstädter Ignácz L. képviselte. A püspök este körutját tovább folytatta Jankovácz-Módosra, a honnét székhelyére Békés-Csabára tért vissza. Brankovits szerb püspököt holnap aug. 26-án várják Becskerekre. A püspököt az egyház diszes fogadtatásban részesiti.

— **Fedanyagok vizsgálata.** Egy miniszteri rendelet értelmében a törvényhatósági utakra kiszállitott fedanyagokat minden évben meg kell vizsgálni. E vizsgálat teljesitésére a közigazgatási bizottság kebeléből, Grünwald Ferencz bizottsági tagot küldte ki.

— **Krecsányi szintársulata Schlauch püspök beiktatásán.** Krecsanyi Ignácz Nagyváradon időző szintársulata, nagy diszelőadást rendezett tegnap Schlauch Lőrincz püspök beiktatási ünnepélye alkalmából. Rákosi Jenő történelmi drámája az „Endre és Johanna“ került szinre uj diszletekkel és jelmezekkel a főszerepekben Somló Sándorral és Hunyady Margittal. Erdekes, hogy az első felvonás változásában a „Parantella“-t Litzenmayer nővérek, Czanyuga Emma, Havas Aranka, Hunyady Margit és Réthey Lajos tánczolták a női és férfi karszemélyzeten kivül.

— **A szegedi katonák.** A 46-ik gyalogezred három teljes zászlóalja tegnap délben érkezett meg Aradra s csengő zeneszó mellett vonult be a városba. A tisztikar a városban, a legénység pedig a várban lett elszállásolva.

— **Az iparosház felavatása**, alkalmából szeptember 4-ikén rendezendő diszebédre, valamint az nap este tartandó tánczvigalomra az aláirási ivek, illetve belépti jegyek következő helyeken találhatók: Bauer Gyula esztergályos üzletében (főtér, Minorita-kolostor), Schwellengräber Gyula fodrász-üzletében (templom-utcza, Minorita-ház), Lux Hugó, Domonkos József és Mihály József főtéri czukrászüzletében. A disz-ebédre f. hó 30-áig lehet aláirni 1 frt 50 krral; báli-jegyek: személyjegy 1 frtért, család-jegy 2 frtért a bál napjáig kaphatók.

— **Zivatar Zimbrón.** Zimbrói levelezőnk irja, hogy ott folyó hó 22-én körülbelül délután 4 órakor óriási égi háború keletkezett. Hirtelen ugy elsötétült az ég, hogy a szobákban gyertyákat kellett gyujtani. Majd kezdetét vette a dörgés s villámlás és megeredt az eső, mig végezetül perczekig tartó huzamban dió nagyságu jég esett alá.

— **Az iskolai értesités**-hez, mely a főgymnásiumi és főreáliskolai tanulók fölvétele tárgyában a lapokban megjelent kiegészitésül megjegyzi az igazgatóság, hogy a reáliskolánál a tandij az eddigi maradt (9 frt félévenként). Egyuttal vonatkozással a közegészségügyi törvény követelményére tudatja, hogy azon tanulók, kik 7—12 éves korban beoltva lettek, az illető orvostól bizonyitványt tartoznak szerezni. Kik ilyet felmutatni nem tudnak csak ideiglenesen vétetnek fel és év közben az intézeti orvos, vagy tetszós szerint bármely orvos által be kell, hogy oltassanak, mikor aztán véglegesen felvétetnek.

— **Üresen hozta, tele vitte.** Pécskán „A magyar koroná“-hoz czimzett nagy szálodában a napokban egy uriasan öltözött férfiui szállott meg két nagy böröndöt hozva magával. Szobát kért, jól evett ivott s aztán lefeküdt. A vendéglős teljes bizalommal viseltetett vendége iránt, mert hisz ott volt, a két — nagy böröndöt. De csak volt. Mert mikor a vendeglős a szobába lépett nem volt ott sem a böröndöt, sem a vendég, de méz az — ágynemű sem. A practicus gondolkozásu vendég ugyanis üresen hozta böröndjeit, s megtöltve vitte el a mellett, hogy 5 frtot tevő számláját sem fizette ki. Kora reggel illant el a vendéglőből.

— **Drága sütésmód.** Sztoján Juon paulisi lakos 4—5 éves Nikolae nevü fia megpróbálandó valjon lángnál is megsüthető-e a kukoricza, a nélkül hogy megfüstölődnék, a mult héten atyjának 8 öl hosszu szalma kazlát felgyujtotta. A kisérlet 30 forintba került, miből káros hihetőleg levonta a tanulságot, hogy: nem jó gyermek kezébe gyufát adni.

— **Meghivás.** Az aradi gazdasági egylet igazg. választmánya folyó évi aug. hó 31-én, azaz szerdán délután 3 órakor Aradon a kereskedelmi és iparkamara helyiségében (templom-utcza, Minorita-palota, I. emelet) ülést tart, melyre a t. választmányi tag urak ezennel meghivatnak. Aradon, 1887. évi augusztus hó 24-én. Az aradi gazdasági egylet igazgatósága.

— **Vámmentes zsákok.** Az osztrák-magyar vámterületre külföldről üresen visszaérkező boriték vászonból használt olyan jegyes zsákok, melyekben komló, főzelék, gyümölcs agyagföld, gypsz, czement érczek sat. voltak csomagolva bizonyos feltételek mellett egy ujabb rendelet értelmében vámmentesen kezelendők.

— **Vidéki szinészet.** Tóth Béla szintársulata e hó 26-án tartja Kisjenőn utolsó előadását, mely alkalommal szinre kerül a „Koldus diák“ A társulat Kisjenőn előzékenyen fogadtatott és a közönség mindég jó emlékekkel gondol a Borosjenőre távozott szin társulatra. Borosjenőn a „Paraszt kisasszonynyal“ kezdi meg a társulat működését a „Zöld kert“ nyári helyiségében.

— **Eljegyzés.** Rokszin János fiatal gyógyszerész, ki éveken keresztül Rozsnyay Mátyás gyógyszertárába volt alkalmazva és jövő hóban Magyar-Csékén nyitja meg a gyógyszertárát, tegnapelőtt este tartotta eljegyzését Karácsonyi Anna kisasszonynyal. Kamenczky János aradi kereskedő kedves és bájos sogornéjával. A fiatal párnak állandó boldogságot kivánunk.

— **Névváltoztatás.** Wezel Sámuel tordai illetőségü ó-radnai lakos vezetéknevét belügyminiszteri engedélylyel Dióssi-ra változtatta át.

— **Hirek Temesből.** A Józsefkülvárosban kedden délelőtt az „Erzsébet-gőzmalom“ egy hajója, mely buzát szállitott, elsüllyedt. — Bessenyei Ferencz temesi központi főszolgabiró Pajján Jován, Beregszó községe pénztárnokát felfüggesztette. — Csákova községben jegyzővé Miskovits petrományi jegyző választatott meg.

— **Iparügyek.** Iparigazolványt nyertek ujabban. Aradmegyében M.-Pécskán özv. Heller Manóné szatócsüzletre, Uj-Szentannán Balogh Ferencz kocsma iparra, Székudvaron Klein Miksa szabó iparra. Békésmegyében Szarvason Fehérváry János szabó iparra. Hunyadmegyében Szászváros on Hartvich Ede bádogos iparra, mig ellenben Csanádmegyében Nagylakon Dedinszky Pál asztalos iparát megszüntette.

Hazánk és a főváros.

— **Schlauch püspök Nagyváradon.** Az uj nagyváradi püspök Schlauch Lőrincz, kedden délután 4 órakor érkezett meg Nagy-Váradra. A pályaudvarban rendkivül nagyszámu közönség, a város összes előkelősége, a hatóságok és testületek tagjai gültek össze. Sal Ferencz polgármester lelkes éljenek között a következőkép üdvözölte a püspököt: „Örömmel értesült e város közönsége felséges urunk, királyunk kegyelmes elhatározásáról melylyel Nagyméltóságodat a nagyváradi püspöki székbe ültette. Örömünk még fokozódott, Nagyméltóságodnak hatóságunkoz intézett szives leveléből meritett azon hirre, hogy székét elfoglalandó körünkbe érkezik. E város közönsége, hazánk közjogi szervezetében elfoglalt fényes állása, de különösen Nagyméltóságod iránt érzett tiszteletének kivánt kifejezést adni azzal, hogy engem részesitett azon kitüntető szerencsében, hogy e közönség élén Szt. László városában ünnepélyesen fogadjam, tiszteletteljesen üdvözöljem. Ezt annál őszintébb örömmel teljesitem, mert Nagyméltóságod fényes multjával méltó disze ez ős püspöki széknek, magas szellemével, elragadó ékesszólásával főrendiházunknak egyik kimagasló alakja, nemzeti ügyünknek egyik buzgó előharczosa és a mi az embert, főképen a papot az istenséghez közelebb viszi, számos tettei tanuskodnak nemes szivéről, igaz emberszeretetéről. Legyen tehát meggyőződve Nagyméltóságod, hogy e város polgárai rang- és valláskülönbség nélkül őszinte tisztelettel környezik közjóra irányzott működését, odaadással támogatják, hogy körünkben kedves otthonát találja, valóban áldásos hivatását az isten dicsőségére és városunk javára sikerrel betölthesse. Örömtelt kebellel, igaz magyar szivvel üdvözöljük! Isten hozta körünkbe.“ — A szünni nem akaró lelkes éljenzés lecsillapulta után Schlauch Lőrincz püspök következőkép válaszolt: „Fogadják őszinte köszönetemet ezen engem igen megtisztelő fogadtatásért. Jól esik ez szivemnek, mert sejtem, hogy nem leszek idegen ott, hol az ősi magyar szivélyesség oly előzékenyen nyilvánul. De érzem egyszersmind, hogy a bizalom, melylyel már előzetesen megtisztelni szivesked nek, viszonzásra éppen oly jogosult, mint a mily világos lelkemben a kötelesség öntudata. És legyenek meggyőződve, hogy valamint a vallás érzelmei és a hazám iránti szeretet együttesen honolnak szivemben, ugy működésem önök közt, bármily sokszoros is legyen, az csak egy elvből fog kizárólagosan kiindulni: a szeretetből. A szeretetben fekszik életem és tevékenységem programmja, szeretem őseim vallását, szeretem édes hazámat, szeretni fogom e nemes várost, melynek e perczt ől fogva lakója és hü polgára lenni kivánok. Meg fogom osztani az önök örömét, részt fogok venni fájdalmukban s hő kivánságom, hogy e nemes varos polgárai feltalálják bennem azt, a mi cath. főpásztornak fődisze, — a keresztény emberbarátot. Lelkesült éljenzés fogadta a szavakat. Ezután helyet foglalt a püspök a diszes négyes fogaton s fényes kiséretével sürü néptömeg közt hajtatott a gyönyörüen feldiszitett püspöki palota elé, innen diadaliven át a templomhoz ment, hol felöltvén a püspöki ruhát, a székesegyházba vonult. A templom ajtajában Nogall püspök várta az összes káptalannal együtt. A szokásos ima után visszavonulva a püspöki palotába, azonnal fogadta a küldöttségeket, számszerint huszonnégyet. A püspök minden küldöttséget rendkivül szivélyesen és előzékenyen fogadott. Tisztelgett még Dőry József b. főispán és Pavel Mihály gör. cath. püspök. Igen szivesen fogadta a püspök a helybeli sajtó képviselőit, kiket nagyrabecsüléséről és jóindulatáról biztositott. A fogadtatás 5-től 7 óráig tartott. — Széchenyi Pál gr. kereskedelmi miniszter a szerdai beiktatási ünnepélynél a magyar miniszteriumot képviselte.

— **Rejtélyes haláleset** foglalkoztatja a budapesti rendőrséget. Hétfőn délelőtt 10 és 11 óra között Ó-Buda határán, a b. Lipthay-féle szantóföldek egyikén, cserjék alá rejtve egy férfiholttestre akadtak. Első tekintetre minden arra vallott, hogy gyilkosság forog fenn. Arczczal a földnek, hosszan elterülve feküdt a holttest, balkezében hatlövetű forgópisztolylyal, a melyből három töltés ki volt löve; jobb kezére pedig a feje volt hajtva: bal halántekán egy feltétlenül halált okozó lövéssebbel. Mellette egy két literes üveget találtak, felig borral és egy revolvertölténytartót 27 töltényuyel. A helyszini szemle constatálja, hogy a holttest fekvése a balkézen látszó karperecz alaku horzsolás s az ujjakon a körmök összenyomott volta a mellett bizonyit, hogy a szerencsétlen ember erőszakos kéz áldozata; a gyilkosság néhány nappal előbb történhetett, mert a holttest a feltaláláskor már nagyobb mérvü bomlásban volt. Az áldozat 40—50 évesnek látszó s a polgári osztályhoz tartozó egyén. A holtesttet azonnal átvitték a kerepesi temető halottas házába, a hol aztán a rejtélyes esetre csakhamar némi világosság derült. A rendőrségnél Luka Jánosné jelentést tett, hogy férje nehány nap előtt eltávozott s azóta nem tért vissza. A többek között ez az asszony is megnézte a holttestet e benne a férjére ismert és ugy adta elő a dolgot, hogy férje még e hó 17-dikén hagyta el övét azon ürügy alatt, hogy elmegy s erkölcsi bizonyitványt szerez magának. Tizenöt forintot, két aranygyűrűt s egy ezüst órát vitt magával. Férje a mult hónapban még a „Kis pipa“ pinczére volt, aug. 1-én azonban a Sebesyén-tér 7. szám alatt korcsmát nyitott. Üzletük kezdetben jól ment, később azonban nagyon megcsappant. A mikor Luka hazulról elment, nem vitt magával revolvert, s a mit a holtteste mellett találtak, az a revolver nem volt az övé. A vizsgálat folyamán kiderült, hogy Luka e hó 17-én Budán megfordult egy kocsmában, a hol egy budapesti borügynökkel hosszasabban időzött. Az ügynököt a rendőrseg már két izben kihallgatta, de érdekesebb részlet nem került napfényre; azt mondja, hogy még az nap délutánján visszatért Pestre, Lukát pedig ott hagyta. Az eddigi vizsgálat adatait összegezve még csak sejteni sem lehet, hogy Luka sajátkezüleg vetet véget életének, vagy pedig gyilkosság áldozata? Az első mellett bizonyit az, hogy Lukát üzletének roszra fordulása vihette öngyilkosságra. De főleg öngyilkosság mellett bizonyit a holttest bonczolása, a mely constatálja, hogy a halántékon ejtett lövéssel széle körőskörül meg van pörkölve és a seb körül a koponyán több irányban repedés van; — ezek a jelek csak akkor fordulnak elő, ha a lövés közvetlenül a seb előtt történik, vagyis öngyilkosság esetében. A bonczolási jegyzőkönyv szerint a holttesten észlelt foltok ép ugy lehetnek a nagymérvő bomlás hövetkezményei, mint a külerőszek nyomai. A gyilkossagot az teszi valószinűvé, hogy Lukánál nem találták meg sem a pénzt, sem az értéktárgyakat. A folyamatban levő vizsgálat feladata tehát kideriteni, hogy a rejtélyes eset rablógyilkosság-e vagy pedig öngyilkosság?

— **Rövid hirek.** A napfogyatkozás Magyarországon itt-ott mégis látható volt, igy Alsó Lendván is. — A gyomai kerület választóinak egy része peticionálni akar Hoitsy Pál orsz. képviselő megválasztatása ellen, állitólag mert Hoitsy sehol sincs választónak bejegyezve. — Zomborban egy Schenkerle nevü közös hadseregbeli káplár az utczán belekötött Frankenberger Győző kőfaragóba s szuronyával keresztüldöfte, ugy hogy Frankenberger meghalt; a gyilkost elfogták. — Horgoson a párbér fölött villongás tört ki a kath. lelkész és a nép közt s mert a lelkész Szent-István napján az oltár előtt intette fizetésre a népet, a lakosság forma szerint lázong és a ref. hitre való áttéréssel fenyegetődzik, ha más papot nem kap. — A soproni postarablás elkövetésével gyanusitott Knabel Károlyt szabadon bocsátották, mert kimutatta alibijét.

A nagy világ.

— **Havazás nyáron.** A felsőkarintiai Alpokon az elmult napokban nagyobbarányu havazás volt. Mint jelentik, nem csak a magasabb csucsok, hanem még a középmagasságu hegyek is fehér süveget kaptak. Az alpesi üdülő helyek vendéglakói téli ruhában járnak. Ugyanezt irják a vierwaldstädteni tó vidékéről is. Szent István napján ott is arra virradtak, hogy a tó körüli hegyek csucsait hó boritja. A Pilátus, Spiesberg, Rigi sat. egész télies mezbe öltöztek.

— **Rövid hirek.** A magyar tüzoltók, 516-an, Fiuméből pompás tengeri ut után érkeztek hétfőn Velenczébe s a velenczei tüzoltók, kik külön hajón a vendégek elé utaztak, igen rokonszenvesen zenével és tüzijátékkal, fogadták a kirándulókat. — Tisza Kálmán kormányelnök megérkezett Ostendébe s ott a Fontaine-fogadóba szált. — Mackenzie levelet intézett a német trónörökösnéhez, melyben amaz erős meggyőződésének ad kifejezést, hogy a trónörökös bajának nincs semmi gonosz jellege s a mennyire emberi itélet előreláthatja, teljes felgyógyulását reméli. — Nagy bukás történt ismét a bécsi piaczon: a Schlesinger és Kanitz-czég szüntette meg fizetéseit negyedmillió forintnyi tartozással. — Becker Alajos udvari tanácsos, az uralkodó ház családi könyvtárának igazgatója, Linzben meghalt; több értékes történelmi dolgozatot adott ki. — Drága fürdőzése volt Kurzevics zárai püspöknek Rohitschon: a mint haza indult, a pöltschachi vasuti állomáson ellopták utitáskáját, melyben 2300 forint készpénze volt.

CSARNOK.

Aranka titka.

— Az „Aradi Közlöny“ eredeti beszélye. —

[1. Folyt.] Irta: **Eötvös Margit.**

— Madmoiselle, — mondá a házmester minden kimélet nelkül, — figyelmeztetnem kell, hogy hátralékát még ma lefizesse, vagy pedig haladéktalanul költözködjék ki!

— Oh legyenek könyörülettel! — esdekelt összetett kezekkel Alice; — várjanak még néhány napig. Ha szemeim meggyógyulnak ismét keresni fogok s akkor megfizetem tartozásomat.

— Pardon madmoiselle! szivesen érzek szánalmat ön iránt, de én mit sem tehetek érdekében; én csak engedelmeskedem uram parancsának, melyet már elmondtam. Vagy — vagy.

A házmester elment s Alice kétségbeesetten tördelé kezeit. De egyszerre — mintha egy mentő gondolat villant volna meg agyában hirtelen felugrott s elhagyta a szobát. Gyorsan szedegette az apró lábakat s meg sem állott, csak egy nagy üzlet előtt, melybe belépett. Pár szót váltott az üzlettulajdonossal, ki egy mellékszobába vezette. Itt udvariasan egy széket toltak elébe s nyaka köré egy hófehér kendőt akasztottak. Ugy érezte, mintha a vesztőhelyen állana — egy rövid elfolytott sikoly és az aranyhajzat, egyedüli öröme a szegény elhagyott árvának, oda volt. A kereskedő nehány francot olvasott reszkető kis kezébe, mely csak csekély ár volt a gyönyörü hajért, de elég. hogy kifizesse tartozását s még pár heti szerény élelemre is maradjon. Szegény kis Alice magára vette könnyü köpenyét s a zajgó utczákon keresztül haza ballagott. Utközben megállott a Szajna hidján, hol azelőtt Renére várakozott s sokáig nézte a bodor hullámokat s hallgatta azok mormogását. Hüvös hideg volt a lég; fázott. Jobban huzta össze a vékony köpenyt nyakán, melyre most már nem omlott alá, ugy mint eddig, a természetes arany palást.

Egy rövid ideig tartott még pénze, de végre elfogyott s nem volt senkije a világon, ki nyomorán segitett volna és — egy reggelen a Szajna habjai egy fiatal leány hullájat veté ki a partra, rövidre vágott, aranyszőke hajjal . . .

— De Victor! Ez egy kicsit sem vig történet!

— Nem hát, hiszen nem is mondtam én, hogy vig lesz kicsikém, ha mamának vagy neked nagyon szomoru, abbahagyom.

— Nem, nem, csak mond tovább!

— Jó. — Tehát René egészen elfeledte a szegény Alicét. A boldogok hamar feledik s ő az volt. Boldog vőlegénye egy szép ifju nőnek, egy gazdag özvegynek, ki csak nem rég tünt fel Párisban s mindenképen csillogtatni vágyott gyémántjait s magasröptü szellemét. A sok udvarló közül, kik a tetszvágyó kaczér nőt körülrajongták Renét választá. S igy ő teljesen boldog lett volna, ha csodaszép aranyhajfonatai nem emlékeztetik a szegény grisettere.

Ez igen kellemetlen visszaemlékezés volt, de mely mindig előtünt, mindig és ujra ugy képzelte mintha e csodás bársony puha hajat, fehér kezeivel már egykor megsimogatta volna.

Egy este — mintegy nyolcz nap mulva kellett volna az esküvőnek lenni — Aranka összerezzent. — Hogyan nyolcz nap mulva?

— Nyolcz nap mulva igen; oly valami csodálatos ez?

— Oh nem, csak eszembe jutott, hogy épp ugy, mint mi nálunk.

— Epen, mint mi nálunk. Alarczos bál volt a mennyaszony fényes termeiben. A szép özvegy szokása ellenére halvány volt és szenvedőnek látszott. René aggódva kérdezte, mi baja.

— A fejem igen fáj, mondá lehangoltan. Mindig azt képzelem, hogy valaki a hajamat huzza Már többször visszafordultam, hogy nincs-e valaki a hátam megett, oly csalóka az érzés.

Midőn az estély késő éjjel véget ért, a fiatal asszony fáradtan ment hálószobájába s daczára heves főfájásának nemsokára mély álomba merült. Azonban alig aludt egy keveset, a midőn felriadt álmából s tágra nyitott szemekkel bámult az ajtóra, melyet lefekvéskor saját kezeivej zárt be. Az ajtó most egy pattanással feltárult s lassu léptekkel, hosszu ruhában, melyről iszapos viz csepegett alá, egy karcsu alak közeledett a pipereasztal felé, hol az aranyfonatok feküdtek. Ezeket elvette onnét s a hogy jött lassan, szomoruan elhagyta a szobát. Az ifju nő halálos félelmet állott ki; idegesen csengetett a komornának, ki a mellékszobában aludt.

— Nem láttál senkit?! — kérdé reszkető hangon.

— Senkit. — felelé az.

— Asszonyom bizonyosan álmodott. Asszonya azonban nem álmodott, mert reggel csakugyan hült helyét találták az aranyszőke hajnak. A szegény Alice lelke nem nyughatott, mig tulajdonát magával nem vitte. A szép özvegyen erős láz vett erőt, mely az ágyhoz szegzé s honnét nem is kelt fel többé soha. Ugyanazon a napon, melyen esküvőjének kellett volna lenni, halva feküdt a ravatalon.

— Es René? — kérdé a mama.

— Hát ő bizonyosan más valakit vett nőül.

— Természetesen — vélé Aranka — a hütlen férfiak! Es ez legyen a befejezése?

— Tudod a mi kedves Dávidunk elbeszéléseinek soha sincs kielégitő befejezése, de mindig valami tanulsága.

— S ez volna? — kérdé Aranka erőltetett mosolylyal.

— Ne viseljetek soha oly hajat, mely nem a ti fejeteken nőtt; — mondá nevetve Viktor. — No persze ez a történet nem a te számodra készült; te nem vagy rászorulva, hogy fejedet idegen hajjal ékesitsd fel s ha még ugy volna is, jó izlésed tudom visszatartana ettől. Valóban alapjában még nem is gondolkoztam e felett, de Dávidnak igaza van, nagyon csunya divat az. Ha ugy elgondolnám hogy a te holófürtjeid valamikor valami szurtos munkásleány fején diszelegtek . . .

— De Victor, — szakitá félbe Aranka — te ma igazán kiállhatatlan hangulatban vagy! Most vacsorálni megyünk s remélem abbahagyjuk ezt az izetlen dolgot, mely az embernek minden étvágyát elrontja. Én részemről egy falatot se lennék képes lenyelni.

(Folyt. köv.)

Szerkesztői üzenet.

— **W. M. urnak Talpas.** Ha a községből eltávozik s uj lakhelyén más üzletet nem nyit, ugy jelenlegi üzlete megszünik s annak átvevője uj iparigazolványt szerezni köteles; mig ha ön uj lakhelyén szintén iparüzletet állit, ugy ez utóbbit főtelep, a lakhelyén kivüli üzletet pedig fióktelep gyanánt saját neve alatt fentarthatja, de a fiókhoz üzletvezetőt állitani, s mind a fő-, mind a fióktelep iparhatóságairól s mint kereskedelmi czégében történt változást a czégjegyzékben való nyilvántartás végett a kir. törvényszékhez is bejelenteni tartozik. A mi pedig az ön másik kérdését illeti, bort és szeszt, 50 literes vagy ennél nagyobb hordókban eladni szabad kereskedés tárgyát képezi: de több egyénnek egy 50 literes hordó bort vagy szeszt együttesen megvenni és egymás között megosztani nem szabad, mert ez már italmérési jogcsonkitást képezne, s hatósági megtorlást von maga után. Ha mint szőllőtulajdonos, saját termésü borait palaczkokban árusitni kivánja, ezt szüret után hat hét alatt a községi elöljáróságnál kell bejelentenie.

KIS LOTTÓ.

Brünn, augusztus 24-én:

59. 75. 34. 81. 9.

KÖZGAZDASÁG.

Vegyes közlemények.

— **Menettérti jegyek kiadása Zimony és Belgrád között.** Folyó évi szeptember hó 1-től kezdve Zimonyból Belgrádba, valamint viszont is 2 napig érvényes II. és III. oszt. menettérti jegyek léptetnek életbe, következő árakon: II. oszt. 56 kr. III. oszt. 38 kr. A Zimonyban és Belgrádban kiadott ezen menettérti jegyek menetre csakis a vasuton, visszautazásra pedig az utas tetszése szerint vasuton vagy hajón érvényes, megjegyezvén, hogy a vasutoni utazásnál ezen jegyekkel a gyorsvonat is használható. A II. oszt. menettérti jegyek hajón az I. és a III. osztályuak hajón a II. helyre jogositanak. Budapest, 1887. aug. 22. Az igazgatóság.

Szeszüzlet.

(Augusztus 24.)

(B) Készáru nagyban 26.50. kicsinyben 27, hordó nélkül per 100 liter.

Budapesti gabnatőzsde.

(Augusztus 24.)

18 ezer mm. jött forgalomba, és 5 krral magasabb árakon adatott el. Buza őszre 6.89 6.90, buza tavaszra 7.42—7.45, zab őszre 5.81—5.83, kukoricza tavaszra 5.58—5.59, káposzta-repcze 11.37—11.50.

IDEGENEK NÉVSORA.

(Augusztus 23.)

Fehérkereszt-szálló. Br. Szentkereszty V., birt., Bpest. Miskolczy M., kapitány és neje, Kolozsvár. Dobrovolni Kálmán, gazdatiszt, Szászsebes. Dr. Borsódy N-né, Bánhegyes. Stanger J., vállalkozó, Temesvár. Orlay Viktor, kereskedő, Saár. Wexler Mór, kereskedő, Bpest. Braun J., keresk., Kisjenő. Türk Sándor, magánzó, Medgyes. Potó József, Lasarits magánzók Románia. Bretsekneider V., magánzó, Bpest. Fischer Jakab, Radvini J., Hirsch Alajos, Weisz Miksa, Weisz Jakab, Schweiger J., Rozoky H., utazó, Bpest. Agler József, Tsöp József, utazó, Bécs. Kohn Lázár, utazó, Temesvár.

Tücherer-szálló. Hirsch Armin, keresk., Karlsburg. Hartmann H., bérlő, Bogsán.

Nádor-szálló. Br. Tritttford H., Zaránd. Nágel József, birt., Kunágota. Dr. Mireseu N., tanár, Bukarest. Szénási József, hivatalnok, Gyula. Jaszni Pál, gazdatiszt, Bánkut. Weinberger N., keresk., Orosháza.

Felelős szerkesztő és kiadó:

HINDY ÁRPAD.

Nyilttér.*)

Nyilvános köszönet.

Körül-belül két év óta nagy mértékü asthmában és ezzel egybekötött nagy betegségben szenvedtem, melyet többek által minden siker nélkül gyógykezeltettem, mig végre nehány héttel ezelőtt szerencsémre dr. Bácskay Béla aradi orvos urhoz fordultam, ki bár sok fájdalommal járó kura alá vett — de ezen kura által nagy betegségemből teljesen kigyógyitott, miért is csak kötelességet teljesitek, ha ezért nyilvános uton is hálás köszönetemet nyilvánitom neki, s hasonló betegségben szenvedőknek a legmelegebben ajánlom.

Cserm ő, 1887. aug. 24.

Schreyer Ernő.

*) E rovat alatt közlöttekért semmi felelősége nem vállal a szerk.

3515—1887. sz. tlkvi 601—1.1

Árverési hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy az aradi kir. törvényszék területén lévő és Baja község határában fekvő, a bajai 98. sz. tlkvben A I. 1—8. 10—12. alatt felvett 92. sz. beltelkes házra 178 frt és egynyolczad külállományu földre 195 frtban ezennel megállapitott kikáltási árban az árverést elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok **az 1887-ik évi szeptember 13-ik napján d. e. 10 órakor Baja** községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben. vagy az 1881. LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi nov. hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, 1887. április 2-án.

Az aradi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

4762—1887. 596 2—2

Alkutárgyalási hirdetmény.

A hidegkuti 55 holdas majorföld, $13^{523}/_{1600}$ holdas bikarét, az aliosi italmérési jog és a labasinczi apróbb földek haszonbérbeadás végett *a lippai kincstári ispánságnál 1887. szeptember 1-én*, azután a tótváradi $172^{53}/_{1600}$ hold vegyes földek és a berzovai halászat haszonbérbe adása végett *a valemarei kincst. ispánságnál 1887. évi szeptember 2-án* alkutárgyalás fog tartatni, a melyre a bérelni szándékozók meghivatnak.

Bővebb felvilágositások és az alkutárgyalási feltételeh az illető ispánságoknál megtudhatók.

Aradon, 1887. augusztus 14.

M. kir. Államjószágigazgatóság.

Hirdetmény.

A vizjogi törvény (1885. évi XXIII. t.-cz.) 189. §-a, valamint ezen törvény végrehajtása tárgyában a nm. földmivelés,- ipar- és kereskedelmi és a közmunka- és közlekedési m. kir. miniszter urak által egyetértőleg mult évi deczember hó 31-én 45689. sz. a. kibocsátott általános rendelet 87. §-a alapján felszólitom az Arad sz. kir. város területén fennálló vizi-müvek s vizhasználati jogositványok tulajdonosait, hogy a jogositványaikra vonatkozó engedélyt ha ezt eddig nem teljesitették volna, 1887. évi **november 15. napjáig** nálam irásban mutassák be, vagy pedig irásban igazolják azt, hogy vizi-müveik 1886. évi január hó 1-je óta háboritlanul fennállanak anélkül, hogy mások jogosult érdekeit sértenék és mint ilyenek az illetékes hatóságok által károsnak találta tak volna.

Ezen bemutatási, illetve igazolási kötelezettség minden hatósági engedélyre szoruló vizi munkálat tulajdonosára kiterjed, tehát öntözési, lecsapolási, ármentesitési, iparvállalatokra, malmokra, továbbá nyilvános és magán csatornákra, mesterséges viztartókra, védgátakra és zsilipekre egyaránt érvényes.

A kik jogositványukat iga olni nem tudják, vagy igazolás végett a fent kitüzött határidőben nem jelentkeznek, azoknak vizmüvei az idézett törvény 191. §. értelmében nem létezőknek gnak tekintetni, s az ily vizmüvekre nézve a vizjogi törvény 163. és következő szakaszai és a hivatkozott általános miniszteri szabályrendele 3—32. §§. lesznek alkalmazandók.

Salacz,
kir. tanácsos, polgármester.

Sérvben szenvedőknek.

Ajánlom kitünő szerkezetü rugannyos és angol franczia

aczél-sérvkötöimet

egyszerák frt 4, — duplák frt 7—8, urak és nők számára. Ezek meggyógyitanak minden sérvet legrövidebb idő alatt, kellemesen simul a testhez, — hordozható éjjel-nappal s minden munka közben a nélkül, hogy a sérvben szenvedő hivatásában legkevésbé háborgatva lenne.

Nagy választék valódi **franczia** és **amerikai gummi** és **halhólyagban** (preservativ) tuczatonkint 3—4—5—7 frt női szivacsok 3—5 frtig, valamint minden e szakmába vágó czikkek a legjutányosabb árak mellett.

Sérvkötőnél kérem megjelölni, hogy bal, jobb, vagy kétoldalu szükségeltetik-e, — valamint a testbőség. Kapható csak: 378—13.20

SPITZ G., kesztyü- és sérvkötő-gyárosnál.
Budapest, Dorottya-utcza 3. szám.

Egy papir-üzlet eladása.

A **„Széchenyi irodalmi intézet“** Aradon ezentul fögondját irodalmi munkák és nyomtatványok előállitására szándékozván forditani: az ezen vállalattal összekötött

papir-, rajz- és irószerek raktárát

teljesen beszüntetni óhajtja, miért is közhirré teszi, hogy Aradon a főutczai Neumann-féle házban levő papirüzletben

gyári áron alól

kisebb-nagyobb partiekben elad mindennemü papirokat, iró-, rajz- és iskolaszereket, nevezetesen

iró- és **levél-, könyvkötő-diszpapirokat** és **vásznakat, thékákat, compendiumokat, tollat, tentát, pecsétviaszkot, váltótárczákat, papeteriákat, tollkéseket,** mindenemü **irodaszereket.**

Községi, szolgabirói, ügyvédi, lelkészi hivatalos nyomtatványok, cseléd- és adókönyvek sat. rendkivüli olcsó áron adatnak el. A o-as nagyságu fogalmazási alaku nyomtatványokból 1000 iv 3 frt 20 kért, a 7-es nagyságut 5 frtért, a 8-ast 6 frt 20 krért, ugy hogy a papir ára alig számittatik.

A legdiszesebb ollós tollkések, melyeknek rendes ára 3—4 frt, darabonként 2 frt 2 frt 50 krért kaphatók.

Tisztelettel:

„SZÉCHENYI IRODALMI INTÉZET“, ARADON.

5589—1887. 591 3—3

Árverési hirdetmény.

Melynél fogva Makó város tanácsa részéről ezennel közhirré tétetik, miszerint a város tulajdonát képező *kaszaperi 661* (1100 □ öles) *hold* területü pusztai birtok gazdasági épületekkel együtt f. évi **szeptember 4-ik napján, d. e. 10 órakor** Makón, a városi széképület kis tanácstermében megtartandó nyilvános árverésen az 1887. évi szeptember 29-től 1899. évi szeptember 29-ig terjedő 12 évre

haszonbérbe

adatni fog.

Szabályszerüen felszerelt s a kikiáltási ár 10 százaléka, mint bánatpénzzel ellátott zárt ajánlatok a szóbeli árverés megkezdéseig elfogadtatnak, utóajánlatok azonban figyelembe vétetni nem fognak.

A közelebbi feltételek Makó város polgármesteri hivatalánál betekinthetők.

Kelt Makón, 1887. augusztus 19-én.

Major Miklós,
polgármester.

4833—1887. 595 2—3

Póthirdetmény.

Ezennel közhirré tétetik, hogy a f. évi 4126—1887. sz. a. megjelent birtokeladási hirdetményben kifejtett feltételek mellett **f. évi szeptember 14-én** az aradi kir. jószágigazgatóságnál a nagy-péli nádormalom-csatornán lévő

vizi-malom

5000 forint becsáron szintén eladási árverésnek fog kitétetni.

Érdekelt versenyzők ezennel meghivatnak.

Arad, 1887. augus tus hó 18.

M. kir. Államjószágigazgatóság.

517—1886. tlkvi 603 1—1

Árverési hirdetmény.

Az aradi királyi törvényszék mint tlkvi hatóság közhirré teszi, hogy a kir. kincstár végrehajtatónak **Mocz Gyorgye** és társai végrehajtást szenvedők elleni 258 frt 07 kr. tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. törvényszék területén levő, Mácsa községben fekvő, a 42 sz. tljkvben A I. 1. sor alatt felvett beltelek és ház 217 frt, A I 2—6. a. felvett egynegyed külállományu föld 1536 frt értékban felbecsült ingatlanságra nézve az árverést 1780 frtban ezennel megállapitott kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1887. évi **szeptember hó 14. napján d. e. 10 órakor** Mácsa községében megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. tcz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. tcz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, a kir. tlkvi tszéknek 1887. évi márcziuz 20. napján tartott üléséből.

Az aradi kir. törvényszék mint tlkvi hatóság.

Alapittatott 1869. Alapittatott 1869.

Nyári áruk

legelőnyösebb bevásárlása

Obetkó Kálmán

üzletében

Aradon, főtér 39. sz. a.

Kalapok nemezből fiuknak kr. 70, 80, frt 1, 1·20. Uraknak igen csinos kalap kapható frt 1·20, 1·50, 1·80.

Sapkák fiuknak és uraknak kr. 40, 60, 80 frt 1, 1.20.

Szalmakalapok férfiaknak és hölgyeknek igen nagy választékban.

Ingek, szines és fehér igen jó készületüek gallér l és a nélkül uraknak frt 1·20, 1.60, 2·50.

aMunkás ingek, szines igen erős kr. 70, 80, 1 frt.

Fiuingek hasonló arányban.

Lábravalók, magyar és német szabás frt 1·25, 1·60.

Gallér férfiaknak, legdivatosabb formák 6 darab frt 1, 1·10, 1·20.

Kézelők férfiaknak, párja kr. 30, 35, 40.

Nyakkendők, kész csokrok igen nagy választékban, kész csokor mosó szövetből 10, 15 Selyemből 25 krtól fölfelé.

Zsebkendők, pamutból fehér és szines, széllel 6 darab kr. 50, 60.

Vászon zsebkendők 5 darab frt 1·50—4.

Napernyők pamutból, kisebbek kr. 60, 80, nagyobbak frt 1, 2·50.

Selyem és atlasz napernyők frt 2, 2·50 3 egész finom Surrach és divatos selyem en tont cas napernyők 90 krtól 2 frt 50 krig. frt 4—5.

Esőernyők pamutból kr. 80, frt 1, 1·20, Clottból frt 1·40, 1·80, gyapjuszövetből frt 2·50-től felfelé.

Selyem esőernyők frt 3·75, 4, 5, 8.

Esőköpenyek mintázott gummi szövetből bársony szinben hölgyeknek. frt 9, 10.

Esőköpenyek keresztbe szövött gummi, bőven lovaglás és vadászathoz alkalmas frt 8·50, 9·50 15., megrendeléseknél a köpeny hátsó hosszmertéke szükséges.

Női lábbelik magas szárral, rugannyal, lakkos, sima frt 3, 3·50, 4.

Női félczipők frt 2, 2·50, 3.

Női comoteczipők közönséges bőr vagy szövet kr. 90, frt 1, 1·50, finomabb frt 2, 2·25.

Nagy választéku női lábbelik keztyü, zerge és erősebb bőrböl frt 3·50—5-ig.

Gyermek lábbelik a legkisebb koruaktól 14 évesig, különös gonddal kiállitva.

Férfi lábbelik, kitünő készületüek fénymázos bőr frt 3·20, 4·50, 5·50.

Férfi lábbelik keztyübőr, lak, vagy oroszlak frt 5.75, 650.

Harisnyák és egyébb kötött és szövött áruk kiváló jó minőségü gyermekharisnyák közönséges és térden felüli, a korhoz és minőséghez képest kr. 15—50-ig.

Női és férfi harisnyák kr 20—1 frt 20-ig

Alsóingek, az ugynevezett izzadság szárítók, egy szinü és csikos, 70 krtól 1 frtig. Dr. Jäger-féle alsó ingek és nadrágok.

Háztartási készletek. Evő kanalak es egyéb készlet alpacca és ezüstölt alpacca chinai ezüstből, 20 évi jótállást mellett. Legujabb **Thioérez evőkészlet,** kanál kés és villa.

Tálczák pléh, fa és alpaccából.

Kávé főzők felöntő és foraló készülékek.

Theafőző bouloir és samovarok, brittania kannák.

Gyertyatartók réz bronce és alpacca öntrényből.

Madár-kalitkák festett fa és czinezett fából, hasonlók asztallal. Thea és virág asztallal. Mindezekről külön árjegyzék létezik.

Gyermek bölcső-kosarak hinta aljjal frt 2·50, 3.

Gyermekkocsik vas kerekekkel, esernyővel frt 5·50, 6, finomabbak 5 frtól 15-ig.

Ablakredők fából szöve fehér és festett négyszögméterenként 90 kr., 1 frt, finomabb minőség frt 1·20-tól 1·60-ig.

Ablakjalouc egymás felett függő deszkákból, melyek fel s le huzhatók félig és egészen elzárhatók négyszögméterje 3 frt.

Az egészség fentartására, vizszürő készülékek, melyek a vizből minden nyálkásságot s alakot kivonnak és az embert gyomor s bélbajoktól megóvják. Naponként 15 literre, frt 1·65. 25 literre, frt 2·80, 40 literre, frt 4·50, 60 literre. frt 6.50.

Szódavizkészitő gépek frt 6·50-től felfele

Mindennemü chirurgiai készletek. melyekről külön árjegyzék létezik.

Utazó kézi és nagyobb **kofferek,** uti kosarak táskák.

Kerti székek léczezve, vasráfokkal bükkfából, darabja frt 1·20. Ebédlőbe való fényezett székek léczezve, 6 darab frt 13·50.

Póstai rendelmények azonnal teljesittetnek. 217—38

14331—1887. Aradmegye alispánjától.

Árlejtési hirdetmény.

A miske-vadász-talpasi törvényhatósági uton a 7—8 klm. közti tószhid ujjáépitésére 8322 frt 71 kr, a 6—7 klm. közti V. számu hid ujjáépitése 298 frt 59 kr. s a IV. számu hid ujjáépitése 32 frt 53 kr., összesen 8653 frt 83 kr továbbá az a—0—1 klm. közti I. számu hid kijavitása 7 frt 80 kr, a 11—12 klm. közti 10. számu hid kijavitása 6 frt 86 kr, a levelesi patakhid kijavitása 251 frt 37 kr, s a 8—9 klm. közti 7. számu hid kijavitása 16 frt 03 kr. s esetleg egyszersmind, a 6—7 klm. közti egy hid kijavitása is 343 frt 90 kr., összesen 625 frt 96 krra, mindössze tehát 2279 frt 79 kr előirányzott költségvetéssel engedélyeztetvén, ezen munkálatok együttes biztositása iránt Aradmegye alispáni irodájában *f. évi szeptember hó 7-én* délelőtt 10 órakor árlejtés fog tartatni, melyre vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy bánompénzül a kikiáltási ár 5 százalékká teendő le.

A szóbeli árlejtés megkezdése előtt irásbeli zárt ajánlatok is elfogatatnak, melyek az emlitett bánompénzzel szintén ellátandók, s az ajánlatban kiteendő, hogy vállalkozó zárlejtési feltételeket ismeri s magát azoknak aláveti.

Az árlejtési feltételek s a terv és költségvetések az érdeklődők betekinthetése végett a kir. államépitészeti hivatalnál vannak letéve.

Aradon, 1887. évi augusztus hó 22-én.

598 2—3 Ormos,
alispán.

Hirdetmény.

Miután a közadók kezeléséről szóló 1883. évi XLIV. t.-czikk 39. §-a értelmében a f. évi 3-ik adórészlet esedékességének határideje már lejárt, az adózók ezennel hirdetményileg is felhivatnak, hogy a f. évi 3-ik adórészletet most már a késedelmi kamatok és esetleg intési dijjal együtt, nemkülönben netalán régibb adótartozásaikat azonnal fizessék be; mert ellenkező esetben a régibb adótartozások azonnal, a f. évi 3-ik adórészlet pedig szeptember hóban a késedelmi kamattal együtt végrehajtás utján és a végrehajtási dijak felszámitása mellett fognak behajtatni és pedig oly módon, hogy a 3. adórészletre nézve augusztus 25-től kezdve a zálogolás fog megejtetni, s a mennyiben ennek daczára az adóhátralék járulékaival együtt a zálogolás foganatositásától számitandó 15 nap alatt nem törlesztenék, a lefoglalt ingók nyilvános árverésen el fognak adatni.

87. v. A városi tanács.

Felhivás.

Miután a folyó év julius hó 11-én 11651. szám alatt az *adókönyvecskék előiratására* vonatkozólag kitüzött határidő lejárt, ennél fogva az 1883. évi XLIV. t. cz. 36. §. d) pontja értelmében felhivatik az adófizető közönség, hogy a mennyiben adókönyvecskéit mind ez időig az adóügyi osztálynál előirás végett be nem mutatta, azt a most kitüzött és 1887. évi *augusztus hó 22-én kezdődő 8 napi záros határidő alatt előiratás végett* az adóügyi osztálynál, annál bizonyosabban mutassa be, mivel igazolatlan mulasztás esetén a fentidézett törvény határozmányához képest 1—5 frtig terjedhető birsággal sujtható.

A városi tanács.

5514—1887. sz. tlkvi. 602 1—1

Árverési hirdetmény.

Az aradi kir. törvényszék, mint tlkkvi hatóság közhirré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtatónak **Halalisan Luka** gyuliczai lakos végrehajtást szenvedő elleni 120 frt tőkekövetelés és járulékai iránti végrehajtási ügyében az aradi kir. tazék területén lévő, Gyulicza község határában fekvő, a gyuliczai 19. sz. tljkvben A I. 1—5. alatt felvett 148. sz. beltelkes házra 429 frt és egynyolczad külállományu földre 192 frtban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az **1887. évi szeptember hó 12. napján, d. e. 10 órakor** Gyulicza községházánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapitott kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát vagyis 121 forint 70 krajczárt oszt értékben készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX. törvényczikk 42-ik §-ában jelzett árfolyammal számitott és az 1881. évi novemberhó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyministeri rendelet 8. §-ában kijelölt ovadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a biróságnál előleges elhelyezéséről kiállitott szabályszerü elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Aradon, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál, 1887. évi április hó -ik napján tartott üléséből.

Az aradi kir. törvényszék mint tlkkvi hatóság.

Nyomtatja a »Széchenyi irodalmi intézet« Aradon.